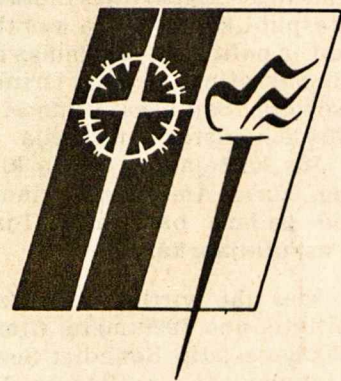

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 16 (2095) 1990 BALANDIS-APRIL 17 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 75 ct.

Mūsų dabarties spauda

Šių laikų techninė pažanga žymiai pagerino, papildė ir kai kuriose srityse visiškai pakeitė informacijos priemones. Trumpos, žaibiško greičio žinios vaizdais ir žodžiais sklinda po visą pasaulį, įvykiams dar net nepasibaigus. Ir taip žmonės tampa visų įvykių stebėtojai, tarsi kilnojami iš vieno miesto į kitą, nešiojami po visą pasaulį. Visa tai juos savotiškai pririša, tačiau kartu labai plečia jų žinojimo ir orientacijos akiratį, kuriame šiandieninė naujiena rytoj — jau nebe naujiena.

VISA tai tarsi padeda gyventi. Nėra abejonės, kad informacija ir kasdieninės naujienos, jei tik jos atremtos į objektyvią plotmę, labai patarnauja ne tik atskiriems žmonėms, bet ir visoms jų grupėms, įskaitant tautas ir valstybes. Tiesos ieškojimas, jos suradimas ir skelbimas daugelyje atvejų rikiuoja tautų bei valstybių santykius. Šitai žinant, būtina prisiminti, kad tiesa nėra tai, kas norėtum kad būtų, bet tai, kas iš tikrųjų yra. Politinių įėjimų derintojai betgi šitoje sampratoje dažnai susimaišo ir tiesos pažinimo mazgą dar labiau užveržia, užuot paprastu ir aiškiu būdu jį atrišę. Ir tada, iš šalies stebint, lengva susidaryti įspūdį, kad pasaulyje egzistuoja daug tiesų, arba ir iš viso jos kaip tokios nėra. Skelbiamų idėjų ar siekių susikryžiuojant atsiduria relatyviniuose sprendimuose, kuriuose surandami atsakymai, jog tiesa tėra tiesa, jei ji man naudinga. Praktiškai šitai daugiau kaip septyniadesimt metų bandė rodyti rusiškasis komunizmas per partiją, kurios naudai skelbiami melai buvo vadinami tiesa. Tos absurdiškos informacijos, melo kalimo ir gaminimo aparatūrai išleistos milijoniškos pinigų sumos. Tokia informacija, nors ir moderni, pasirinkusi melą vietoj tiesos, nei žmonėms, nei valstybei nepadėjo. Atėjo laikas, kai prireikė laisvojo žodžio, melų ir kalčių išpažinimo, kad pvz. "Tiesa" iš tikrųjų pradėtų skelbti tiesą.

DEMOKRATINĖSE Vakarų valstybėse atvirumas — nebe naujiena. Televizijos stočių, laikraščių, įvairių informacinių tarnybų korespondentų ir pareigūnų įsileidžiami į posėdžius, įstaigas, apklaunėja žmonės namuose ir gatvėse, renka ir skelbia nuomones, statistikas, prielaidas. Nėra jokio didesnio įvykio, kuris nebūtų nušviestas, aptartas, komentuos. Atskleidžiama kaip galima daugiau gyvenimo sričių, dažnai ir jas pažiūrint iš visų pusių, dažnai jokių išvadų neperšant, ribojantis tik šalta informacija, kuri šiandien čia išaugusi į gana svarbų veiksnį, kai kada pajudinantį ir valstybines viršūnes. Ji tampa viską pastebinčiu, viską pramatančiu ir atskleidžiančiu mechanizmu, kuriuo įprasta pasitikėti, kartais net daugiau, negu oficialiais vadovaujančių žmonių ar įstaigų pareiškimais.

MŪSŲ lietuviškojo gyvenimo apžvelgimui turime savąjį periodiką ir kai kur dar radijo vandenėles. Informacija žymiai lėtesnė, bet ir atitinkanti mūsų veiklos tempą. Nedaug čia yra įvykių, apie kuriuos reikėtų pranešti tuoj pat. Mūsų informacijos rūpestis — ne tiek skubus pranešimas, kiek lietuviškasis žvilgsnis ir komentaras į kiekvieną pasaulio įvykį, ypač tą, kuris liečia Lietuvą ir jos išsivijimą. Mums ne tiek svarbu tuo sužinoti, kiek teisingai lietuviškuoju požiūriu vertinti. Tuo būdu mūsų spauda atlieka specifinį vaidmenį, padedantį išlaikyti orientacinę kryptį. Šią svarbią reikšmę visada pabrėžia ir kitos tautinės grupės, siekiančios atspindėti savąją spalvą bendrinėje viso krašto mozaikoje. Jau vien tos reikšmės pagrindu labai remtina ir mūsų spauda, nes tautinis išlikimas išsivijoje priklauso nuo susitelkimo. ČS.

Nauja ateivių banga

Niufaundlandijos premjeras Clyde Wells pranešė jo neturtingą provinciją užplūdusią naują nelegalių ateivių bangą, kuri tapo nepakeliamu finansiniams provincijos ištekliais. Jie išlipa iš kuro pasipildyti nusileidusių lėktuvų Ganderio orauostyje ir pasiskelbia globos siekiančiais politiniais pabėgėliais. Pernai per ištisus metus Ganderyje taip pasielgė tik 499 keleiviai, o šiemet per pirmuosius tris mėnesius — 2.201.

Nelegalių ateivių globai Niufaundlandijos vyriausybė kas mėnesį išleidžia 1,25 milijono dolerių ir yra pasiruošusi priimti 300 tokių ateivių, o dabar jų mėnesinis atplūdis jau peržengė 700. Šiuo metu net 82% kambarių visuose Niufaundlandijos viešbučiuose yra užimti nelegalių ateivių. Pasak premjero C. Wellso, jo vyriausybė neturi nei lėšų, nei patalpų taip sparčiai augančiam ateivių skaičiui.

St. John's RCMP policijos ltn. B. Shannahanas nusiskundžia, kad šiais metais jau teko suimti 24 ateivius už visokių grasinimų, slaptą prekių išsi-

nešimą iš krautuvų, girtavimą, automobilio vairavimą girtame stovyje, nepadorų elgesį. Esą ateivius reikėtų suapžindinti su Kanados įstatymais, bet nėra jų kalbas mokantių vertėjų. Iš Niufaundlandijos pabėgo ir kitose provincijose pasislėpę keturi tokie ateiviai, negavę politinio pabėgėlio globos ir teisų.

Beveik visi iš R. Europos

Ganderyje pasiliekančių nelegalių ateivių atplūdį gerokai papildino pastarieji įvykiai Rytų Europoje, staigus valstybių išsiveržimas iš Maskvos kontrolės, atskratymas diktatūrinių komunizmo varžtų. Laisvė neišsprendė gyventojų problemos. Dabar jų laukia ilgi sunkaus darbo metai savo šalių ekonomijai atstatyti. Apsukresniųjų dėmesys nukrypo Kanadon, visiškai praradusiu ateivių kontrolę. Šiandien visas pasaulis žino, kad čia kiekvienas ateivis gali pasiskelbti politiniu pabėgėliu ir kad dėl jų teisų demokratiniuose Kanados teismuose jis galės ginčytis septynerius (Nukelta į 5-tą psl.)

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos vicepirmininko BRONIAUS KUZMICKO įspūdingas visuomenės sutikimas įvyko balandžio 7 d. Anapilio sodyboje Missisaugeje, netoli Toronto. Sutikime dalyvavo Lietuvių Bendruomenės Toronto ir kitų apylinkių tautiečiai. Nuotraukoje prof. Br. Kuzmickas pasirošęs paimti vainiką, kurį jis padėjo prie Žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklo lietuvių kapinės Missisaugeje. Nuotr. O. Burzdžiaus

Rašo iš nepriklausomos Lietuvos

Nepriklausomybės akto paskelbimas iš arti

Lietuva "Šiuo aktu pradeda realizuoti visą valstybės suverenitetą"

GENOVAITĖ GUSTAITĖ

Besidominčiam Lietuva pasauliui jau žinoma, kad 1990 m. kovo 11 d. (šventą gavėnės sekmadienį...) demokratiškai išrinkta respublikos aukščiausioji taryba 22 val. 45 min. priėmė istorinį aktą, kuriame, reišskiant tautos valią, nutarima ir iškilmingai skelbiama, kad "nuo šiol Lietuva vėl yra nepriklausoma valstybė". Rubikonas peržengtas, ir Dieve duok ištovėti su Justo Paleckio žodžiais: "Mes nesiklaupsim, mes nesitrauksim".

Prie istorinių rūmų

Jau šeštadienio vakare (kovo 10 d.) ir sekmadienį prie aukščiausiosios tarybos rūmų susirinko gražus būrys su vėliavom (trispalvėm, Vyčio, gedimainių, mažom vėliavėlėm, tremtinių iš Birštono, Panevėžio, taip pat estų), su įvairiausiais šūkais.

Į akis krinta vienur griežtas skirstymas į balta-juoda, kitur ramus, viltingas padėties vertinimas, meldimas ar raginimas, patrauklus sąmojingumas, poetiškumas.

Štai kai kurie jų: "LKP nebus vieniša — socialdemokratui ruošiasi ilgam 'dreifu'! komunistineje TSRS gėloje", "Socialdemokratui renkasi 'dreifą', "AT (aukščiausioji taryba) be bolševikų", "Šalin KPSS — LKP politines machinacijas", "Su LKP Lietuva be ateities", "Tolko peregovori!" ("Tik derybos"), "LTSR" ("TS" kryžmai perbrauktos), "1918 nepriklausomos Lietuvos juridinio tęstinumo aktas 1990.III.11", "Lietuva nebijo Maskvos" (kokie mes narsūs kiškiai...), "Klūpoti sugebą generolai nepažins Lietuvos" (turimas galvoje Saugumo komiteto pirmininkas E. Eismuntas, veikes pagal Maskvos nurodymus, nors komitetas yra sąjunginio respublikinio priklausomumo), "Marija, globok Lietuvą" (užrašas ant Aušros Vartų Madonos atviruko, priklijuoto

prie stiklo ant žvakidės), "Help Lithuania", "AT pirmininku — ne A. Brazauską", "Lietuvi, nekirk naujų statų" (užuomina apie pirmojo sekretoriaus garbinimą), "Neleiskime Brazauskui žeminti Lietuvos", "Deputatai, gelbėkite Lietuvos jaunimą nuo kruvinos armijos", "Deputatai, tarnaukite tautai, o ne partijoms", "Gorbačio, už tariamas Lietuvos skolas imk visus bolševikus Lietuvos", "Zyžia brazauskų bitynas, Kaišiadorių davatynas" (Brazauskas — Kaišiadorių deputatas), "Rinks prezidentu Brazauską, valdžią kurs didžiausią, marš, marš tratata, tai bus 'laisva' Lietuva...", "Bye, bye USSR", "Algirduk, liaukis kvailinti žmones!", "Tauta į laisvę, išdėk — į Maskvą", "Kanklių garais sutiksio šventą lietuvių Tautos dainą Tau pagrosi / Amžiais gyvuok visados!", "Nesuė, nesugrauš Tavo dalios raudonieji Rytų kirminai!", "Su melsvais ežerais ir upeiliais Tu mums liksi laisva amžinai" (kokiu nuosirdumu, kokiu grauduliu dvelkia laiknčių eilutes tu dviejų senųjų žmonių veidai...), "Kiek rove — neišrovė, kiek skynė — nenuskynė, todėl, kad Tu — šventovė, todėl, kad Tu — Tėvynė" (ant dailaus lininio audinio užrašytą posmą laikė moterys iš Kalvarijos (beje, posmo autorius Justinas Marcinkevičius, moralinių mūsų vertybių matas, kovo 10 d. atšventė 60-metį).

Netoliese aikštelėje stovintys kooperatyvo mašinos langą puošė išrikuotos devynios vėliavėlės, be kitų (dviejų mūsų, latvių, estų, baltarusių, ukrainiečių Rucho-Sajūdžio, Vakarų Vokietijos, JAV) ir Kanados — Klevo lapo šalies.

Kai kurie skaičiai

Priėmusios istorinius aktus Aukščiausiosios tarybos rinkimuose balsavo 71,72% rinkėjų (spaudos duomenimis Lietuvos respublikos laikais į Steigiamojo seimo rinkimus atėjo daugiau kaip 90%; skirtumas

tyliai liudija mūsų dvasinį nuovargį, jaunimo abejingumą, padėtį Lietuvoje, ypač pietryčių...).

Iš 133 deputatų 12 moterų; 70 nepartinų, 40 LKP narių (jos pralaimėjimas akivaizdus ir... mašinų stovėjimo aikštelėje: čia nepalyginamai mažiau lengvųjų, beveik nesimato vyriausybinių juodų "Volgų" — deputatų važinėja visuomeniniu transportu, kol kas?); 9 socialdemokratai; 115 lietuvių, 9 lenkai, 5 rusai, 1 žydas, 1 latvis; 17 teisininkų, 13 ekonomistų, net 45 inžinieriai (17 baigusių Kauno politechnikos institutą); 6 gydytojai, tiek pat žurnalai, 7 agronomai; 126 su aukštuoju išsilavinimu, 68 su mokslo laipsniais; amžiaus vidurkis — 46 metai (penktadalis deputatų barzdoti...).

Renkami pareigūnai

Aukščiausiosios tarybos pirmininku išrinktas Vytautas Landsbergis gavo 91 "už" ir 42 "prieš", o A. Brazauskas — 38 "už" ir 95 "prieš".

Naujasis pirmininkas po sveikinimų aprišamas tautine juosta su įrašu: "Telydi Jus sėkmė ir saugo Dievas". Pavaduotojais (A. Brazauskui atsiskaitus) išrenkami: filosofijos prof. Bronius Kuzmickas, teisininkas Kazimieras Motieka ir inžinierius Česovas Stankevičius; sekretoriumi perrenkamas buvęs sekretoriumi — Liudvikas Sabutis. (Kaip seniau rašė spauda, jo vaikai vis klausinėjo: "Tai kada bus ta nepriklausomybė?").

Susidomėjimas naująja taryba didžiulis, balkonas sausakimšas, pilna savų ir užsienio korespondentų (pastarųjų apie 100), įvairiausių klausytojų, smalsuolių.

Pamaldos, posėdžiai, simboliai

Daugelis iš naujojo šaukimo tarybos kovo 11-osios sekmadienį pradėjo Mišiomis Vilniaus arkikatedroje, šventos (Nukelta į 2 psl.)

Pasaulio įvykiai

KREMLIJE VIS DAR VIEŠPATAUJA REFORMAS PRADĖJES M. Gorbačiovas, išrinktas Sovietų Sąjungos prezidentu. Prieš tuos rinkimus Maskvoje įsteigtas Viešosios nuomonės centras pravedė pirmuosius 2.683 Sovietų Sąjungos piliečių apklausinėjimus. Jie buvo paprašyti sudaryti labiausiai pasaulyje pasižymėjusių žmonių dešimtuką. Pagal Sovietų Sąjungos piliečių balsus dešimtukan įsijungė: 1. V. Leninas, 2. K. Marksas, 3. Petras Didysis, 4. M. Gorbačiovas, 5. A. Puškinas, 6. F. Engelsas, 7. J. Stalinas, 8. J. Gagarinas, 9. Aleksandras Didysis, 10. J. Cezaris. Viešuosiuose tyrimuose neįjungta vieta teko buvusiam J. Stalino bičiuliui A. Hitleriui. Viešosios nuomonės centras, paskelbęs tyrimų rezultatus, neužmiršo pabrėžti, kad M. Gorbačiovas yra vienišelis dar gyvas žmogus, kurį Sovietų Sąjungos gyventojai įtraukė į dešimties pasaulio žymūnų sąrašą. Su tokia išvada turbūt nesutiks didžioji kitų pasaulio gyventojų dalis. M. Gorbačiova išgarsino ne tik vidinės reformos, bet ir užsienio politika, pripažinusi laisvę nuo komunizmo nusisukusiai Rytų Europai. Daugiau šviesos turėtų atnešti antrasis prezidentų M. Gorbačiovo ir G. Busho susitikimas Vašingtone gegužės 30 — birželio 3 d., sutartas JAV valstybės sekr. J. Bakerio ir Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministro E. Ševardnadzės.

Ultimatumas Lietuvai

Įtampos atnešė kovo 11 d. Lietuvos aukščiausiosios tarybos paskelbtas šios respublikos nepriklausomybės atstatymas, tapęs skaudžiausia rakštimi M. Gorbačioviui, norinčiam išsaugoti dabartinę Sovietų Sąjungos imperiją. Panašia kryptimi lėtesniu žingsniu eina ir Estija, pajudėti nori su partinėmis atėjūnų kliūtimis susidūrusi Latvija. Nerimsta ir Užkaukazės centre esanti Gruzija, prieš Vėlykias masinėmis demonstracijomis Tbilisyje prisiminusi 1989 m. balandžio 9 d. dvi dešimtis sovietų karių nužudytą demonstrantų. Ji taip pat nori nepriklausomybės.

Didįjį penktadienį M. Gorbačiovas pasiuntė ultimatumą Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirm. Vytautui Landsbergiui, reikalaujantį per 48 valandas atšaukti nepriklausomybės paskelbimą ir nepriklausomos Lietuvos respublikos vardu priimtus įstatymus. Priešingu atveju grasinama pradėti Lietuvos blokadą. Spėjama, kad ji sustabdytų naftos, gamtinių dujų, akmens anglies, pramoninei reikalingų žaliavų tiekimą. Prezidentu laikomas V. Landsbergis jau ne kartą yra pareiškęs, kad Lietuvos aukščiausiosios tarybos paskelbto nepriklausomybės atstatymo, tapusio istoriniu įvykiu, neįmanoma atšaukti. Jis betgi sutinka pradėti derybas, kurios šį klausimą išspręstų abiem pusėm priimtiniu tautiniu būdu. Taikias derybas remia ir JAV prez. G. Bushas, Britanijos premjerė M. Thatcher, kiti politikai ir netgi popiežius Jonas Paulius II. Vėlykų žodyje priminęs nepriklausomybės siekiančią Lietuvą.

Sovietų aukos

Didįjį penktadienį TASSO agentūra paskelbė oficialų Sovietų Sąjungos vyriausybės prisi pažinimą, kad apie 4.000 lenkų karininkų Katyne nužudė NKVD saugumiečiai, vykdydami J. Stalino įsakymą. Nužudytųjų palaikus 1942 m. rado vokiečių kariuomenė. Tarptautinė komisija tada patvirtino, kad lenkai karininkai ten buvo nušauti 1940 m., kai Katyne prie Smolensko dar nebuvo vokiečių. Sovietų Sąjunga nesutiko su tokiu sprendimu ir beveik 50 metų kaltino vokiečius, slėpdama nuo pasaulio savo enkavedistų įvykdytas žudynes. Vienuo-likos tūkstančių kitų dingusių lenkų karininkų palaikai ir dabar tebėra nesurasti. Sovietinė nelaisvėn pateko 130.000 lenkų karių, kai Stalinas ir Hitleris dalijosi Lenkiją.

Pavėluota pagarba

Vėlykų išvakarėse masinį lenkų karininkų kapą Katyne aplankė Lenkijos prez. gen. W. Jaruzelskis, atvykęs su lenkų karių daliniu, žuvusiuosius pagerbusiu karinėms laidotu- vėms skirtų atsisveikinimo šūvių salvėmis. Pagerbime dalyvavo ir sovietų karių dalinys. Prez. gen. W. Jaruzelskis padėjo gėlių vainiką ant masinį kapą ženklinančio akmens, atminimų knygoje pirmą kartą įrašė žuvusiems skirtus atvirus žodžius, paskelbtus Varšuvos radijo: "Jie kovojo už Lenkijos laisvę ir žuvo ne dėl savo kaltės toli nuo tėvynės ir šeimų, iki paskutinio atodūso būdami ištikimi Lenkijai ir kario priesaikai. Lenkijos karininkams, tapusiems žiaurais stalininkų nusikaltimo aukomis, su pagarba ir niekad nenutrūkstanių prisiminimų!" Lenkai yra dėkingi prez. M. Gorbačiovo vyriausybei už tiesos atskleidimą. Dabar Katyne bus galima pastatyti paminklą NKVD nužudytiems lenkijos karininkams, atskleidžianti tikruosius faktus. Pasigirdo balsų, raginančių surasti ir nubausti karininkų žudikus.

Nori atsiliginimo

Laisvę atgavusi Lenkija reikalauja, kad Sovietų Sąjunga atsiliegtų už milijoną lenkų, 1939 m. ištremtų į sovietines darbo stovyklas. Jie buvo išvežti iš Lenkijos rytinės dalies (Nukelta į 5-tą psl.)

Šiame numeryje:

Mūsų dabarties spauda

Tautinis išlikimas priklauso nuo susitelkimo

Nepriklausomybės akto paskelbimas iš arti

Lietuva pasiryžusi nesiklaupiti ir nesitraukti

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Juos plačiai skelbia didžioji spauda

Aštuoniolikties baltiečių vakaras Otavoje

Jame gausiai dalyvavo Kanados parlamento nariai

Šešerių metų veikla

Su naujom įjėgom "Sutartinė" užsimosiusi tęsti savo veiklą

"Volungės" darbo sukaktis

Pokalbis su muz. Dalia Skrinškaite-Viskontiene

Lietuvos krikšto jubiliejus

Apžvalginio leidinio vertinimas

Satyrinių gabaliukų aruodas

Išpūdis susipažinus su "Antruoju kaimu"

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$26, pusmetinė – \$14, mėmė – \$35, garbės – \$45 (Amerikoje – JAV dol.). Pavieniai numeriai – 75 ct.
Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TZ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reikią redakcijos nuomone.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: ordinary \$26.00, supporter \$35.00, honorary \$45.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Nepriklausomybės akto paskelbimas...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

vėje, kuri iki šiol išliko kaip senosios pagonybės ir naujosios krikščionybės – ideologijos simbolis, kaip mūsų – baltų valstybingumo židynis. Ir testiprina atėjusius lyg Biblijos Dovydą prieš Galijotą Lietuvos kūrėjo Mindaugo, europinio politiko Gedimino, didžiojo Vytauto, 1918 m. signatarų, palaimintojo Jurgio Matulaičio dvasia.

Po Mišių teisininkas Jurgis Jurgelis pasakė, kad tik dabar jis pajuto, "kokia atsakomybė būti parlamentaru". O parlamentarų dienotvarkėje net 14 punktų, klausimų, įstatymo projektų; tarp jų IV dël valstybės pavadinimo ir herbo, V – dël valstybės atstatymo.

Priėmus ketvirtąjį aktą, salėje esantį senąjį herbą (su kūju ir pjautuvu) lėtai uždegia trispalvė. Ta pati ceremonija ir prie herbo (metalo plokštės) virš laukųjų durų: ji uždegia K. Balčikonio batika – Vytis, pernai per Vasario 16-ąją puošęs namą, kuriame buvo paskelbtas Nepriklausomybės aktas. (Kažkas iš stovinių prie rūmų kandžiai pastebi: "Tegul jį (buv. herbą) bolševikai dantimis išgraužia...").

Pakeičiamas valstybės pavadinimas, iš keturių raidžių LTSR išbraukiamos dvi vidurinės (rodos, taip nedaug, o kiek dešimtmečių į tai eita, kiek aukų sudėta...), paliekamas pavadinimas: Lietuvos Respublika.

Pakeičiamas taip pat sesijos eilės numeris (buv. XII), jos pavadinimas; dabar sesija vadinama LR pirmojo šaukimo sesija. Po to (22 val. 45 min.) vardinio balsavimo priimamas aktas dël valstybės atstatymo; 124 "už", "prieš" – nėra, 6 susilaiko (tai lenkai komunistai, pripažįstantys sąjungines partijos nuostatus).

V. Landsbergis abėcėlės tvarka skaito kiekvieną pavardę ir kaip balsavo; pašauktas atsistoja (kaip oriai, kilniai tai padaro R. Ozolas). Po paskutinės pavarės skamba V. Kudirkos giesmė. Televizijos kamera lėtai slenka per eiles, senyvas vyriškis kelia prie krūtinės ranką, matyti kaip ji virpa... O paskui skanduojama: "Lietuva jau laisva", "Latvija bus laisva", "Estija bus laisva".

Suvoksime vėliau...

Justino Marcinkevičiaus žodžiai: "Šio akto prasmę suvoksime vėliau", ekonomisto, akademiko E. Vilko – "Net jeigu mums niekas netrukdytų (po to akto), ir tai sunkumai yra didžiuliai". Nors, kaip skelbia ekonomistai, priešaky didžiuliai sunkumai, nors, kaip pasakė V. Landsbergis per spaudos konferenciją po akto paskelbimo, "ir iš Rytų, ir iš Vakarų mums buvo patarinėjama nedaryti to, ką darėme" – rizikavome...

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radio žinios nesulaikomai skleidžia informaciją įvairiose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDA

aukoms, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos vicepirmininko Br. Kuzmicko sutikimas balandžio 7 d. Anapilyje. Pirmoje eilėje iš kairės: Toronto Prisiikimo parapijos klebonas kun. A. Simanavičius, OFM, PLB valdybos pirm. prof. V. Bieliauskas, Lietuvos generalinis konsulas H. Lapas, prof. Br. Kuzmickas, Kanados Lietuvių Bendruomenės Londono apylinkės valdybos pirm. P. Kuras

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Lietuvių informacijos centro pranešimu, Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis balandžio 10 d. kreipėsi į Sov. Sąjungos prezidentą M. Gorbačiovą, pažymėdamas, kad lietuviai labai susirūpinę, jog Kremliuje kraštutiniai dešinieji spaudžia jį Lietuvoje pakartoti 1940 m. veiksmus, naudotus Baltijos valstybėse. Vardan taikos, teisės ir harmonijos žemėje M. Gorbačiovas prašomas tų veiksmų nenaudoti.

Dieną anksčiau M. Gorbačiovo patariamoji taryba atmetė Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos kvietimą pradėti pasitarimus ir įsėję, kad "ekonominės, politinės ir kitos priemonės" bus panaudotos prieš Lietuvą. Sovietų Aukščiausioje Taryboje konservatorių komunistų grupė tuo patį dieną balandžio 9 d. siūlė, kad Lietuvos parlamentas būtų atleistas ir respublika būtų atleista prezidento dekretu iš Maskvos.

Brangiai kainuos

"The Globe and Mail" balandžio 11 d. laidoje rašo, kad M. Gorbačiovas sušvelnino toną. Jis, kalbėdamas komjaunuolių kongrese Maskvoje, pasakė, kad prezidentinis dekretas bus naudojamas tik kraštutiniams atvejais, kilus civiliniams konfliktams. Tasso pranešimu, Sov. Sąjungos vadovas dar vis galvoja, kad būtų atšaukta Lietuvos nepriklausomybė. Pats prezidentas Britanijos užsienio reikalų ministeriui yra pasakęs, kad Lietuvos vadovybės avantiūriški veiksmai brangiai kainuos Lietuvos žmonėms, Sov. Sąjungai ir pasaulio taikai.

M. Gorbačiovo spaudos sekretorius A. Maslениkovas pareiškė, kad Sov. Sąjunga nenaudos prieš Lietuvą ekonominės blokados, bet už žaliavas ji turės mokėti rinkos kainomis.

Prezidento įspėjimas

"The Toronto Star" balandžio 11 d. laidoje rašo, kad JAV prezidentas G. Bushas balandžio 10 d. vėl įsėję M. Gorbačiovą nenaudoti jėgos Lietuvoje. Lankydamsis Toronte jis gyrė Sov. Sąjungos prezidentą už "taikingą keitimąsi, demokratine evoliuciją Rytų Europoje ir Sov. Sąjungoje". Prisiminę gegužės pabaigoje įvyksiantį susitikimą su M. Gorbačiovu, pažymėdamas, kad pasitarimai bus svarbūs, turint galvoje ir Lietuvos likimą.

Demokratinės vertybės

"U.S. News and World Report" balandžio 9 d. laidoje išspausdino J. L. Golloway straipsnį, kuriame rašoma, kad sovietų tankai, ginklai ir grubus elgesys su Lietuva daugiau žalos padarė M. Gorbačioviui negu Lietuvai. Dabartinis Lietuvos vadovas Vytautas Landsbergis savo telegramoje Sov. Sąjungos prezidentui M. Gorbačioviui sakė: "Jūs žinote, kad mes esame ginkluoti tik tikėjimu teise, laisvės ir demokratijos vertybėmis".

Tokiais pačiais ginklais, pasak korespondento, kaip dabar baltiečiai prie Baltijos krantų, norėdami laimėti nepriklausomybę, kovojo ir Tomas Jeffersonas su didžiausia anų laikų imperija.

Negalėjo niekas daugiau M. Gorbačiovo vardui pakenkti, kaip sovietinių kareivių įsibrovimas į ligoninę Vilniuje ir brutalus išsiuntimas 23 lietuvių jaunuolių, pabėgusių

iš Raudonosios armijos. Norėdama paslėpti gėdą, Maskvos spauda skelbė, kad ligoninėje buvo treniruojami sukilėliai.

Ką daro Tomo Jeffersono palikuonys, klausia korespondentas J. Golloway. JAV ir Vakarų valdžios sveria savo sąžinę prieš patogumą, M. Gorbačiovą prieš V. Landsbergį, griūvančią imperiją prieš stengiančius išsivaduoti žmones. "Idomu mums su nuostaba stebėti pasaulį, kokias vertybes jis vertina", — pasakė švelniai kalbantis Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis.

Reikia budrumo

Pasaulinė spauda plačiai teberašo apie Lietuvą, daugiausia pasisakydama teigiamai lietuvių siekių atžvilgiu. Bet pasitaiko ir tendencingų straipsnių. Prie tokių reikia priskirti korespondento E. Shrader straipsnį, išspausdintą "Los Angeles Times" balandžio 6 d. laidoje.

Svarbiausia korespondentas savo išvedžiojimus paremti naudoja jaunos, 20 metų studentės Loretos Stanulytės, kuri darbuojasi informacijos biure Vilniuje, pareiškimu. Šiame biure dirba jauni akademikai bei studentai iš JAV ir Kanados. Jie vertia į anglų kalbą užsienio pareigūnams ir žurnalistams oficialius pareiškimus.

Minimas korespondentas cituoja L. Stanulytę: "Kitą naktį mes čia (biure) buvome iki 3 val. ryto. Pradėjome galvoti, ar tai nėra juokinga (a joke). Mes turime muzikos profesorių prezidentą, būrį (a bunch) intelektualų parlamente ir mūsų valdžios informacijos centras yra tvarkomas būrio universiteto vaikų (a bunch of college kids). Aš mėginu tai išaiškinti savo draugams Kanadoje, bet turiu pasiūlyti (you just have to give up)".

Nesunku įsivaizduoti tokio straipsnio ir pareiškimo paskemes, kai pvz. "Los Angeles Times" dienraštį skaito tur būt milijonai žmonių ir galvoja, kad Lietuvos vadovybė sudaro pasitikėjimo neverti žmonės. Jauna studentė galbūt visiškai nesuvokė, kad ją be jokių skrupulų korespondentas panaudos savo tikslams.

Turėtų kas nors pasirūpinti, kad dabartinėje sunkioje tautos kovoje savieji neapdairumu nepasitarnautų priešui.

Remia nepriklausomybę

"The Toronto Star" balandžio 10 d. vedamajame pažymi, kad kanadiečiai nuoširdžiai sveikino besilankantį Otavaije ir Toronte Lietuvos viceprezidentą Bronių Kuzmicką ir rodė ženklą, kad jie remia Baltijos valstybių ryžtą būti nepriklausomais nuo Sov. Sąjungos. Tokį rėmimo ženklą parodė ir užsienio reikalų ministras J. Clark, nors jam oficialiai pripažinti Br. Kuzmicką trukdė tarptautinis protokolas. Jis su juo susitiko asmeniškai.

Pasak laikraščio, turime padrasinančių ženklų. Kremlius sutinka, kad Baltijos valstybės 1940 m. neteisėtai buvo įjungtos į Sov. Sąjungą. Iš kitos pusės, Lietuva nenori nutraukti ryšių su Sov. Sąjunga. Esą daug vietos kietoms deryboms ir kompromisams.

Už lietuvių teises

Europos parlamentas balandžio 10 d. priėmė rezoliuciją Lietuvos atžvilgiu. Turėdamas galvoje Lietuvos nepri-

klausomybės atstatymo paskelbimą kovo 11 d., Sov. Sąjungos reakciją ir Sovietų kariuomenės manevrus Lietuvoje, parlamentas remia lietuvių demokratinį laisvų reikalavimus ir istorines Lietuvos žmonių teises. Ragina Sov. Sąjungos ir Lietuvos vyriausybes pradėti konstruktyvų dialogą, kuris, remiantis Helsinkio sutarties principais, vengtų susitarimą. Vengti smurto veiksmų.

Ši rezoliucija buvo pasiūlyta socialistinių ir komunistinių grupių Europos parlamentui, liberalų bei kitų grupių siūlyta griežtesnė rezoliucija buvo atmesta 91:96 balsų santykiu. Informacija gauta iš Kasparo Diksaio Vokietijoje.

Priėmimas Baltuosiuose rūmuose

ELTOS pranešimu, 1990 m. balandžio 11 d. JAV prezidentas G. Bush Baltuosiuose rūmuose, dalyvaudant Užsienio reikalų ministeriui J. Baker, Saugumo tarybos pirm. gen. B. Scowcroft, Baltųjų rūmų štabo viršininkui J. Sununu ir spaudos sekretoriui M. Fitzwater, priėmė baltiečių delegaciją. Ją sudarė: VLKCo pirm. K. Bobelis, ALTOS atstovai K. Okasas ir dr. J. Genys, A. Nelsienė ir A. Mažeika — baltiečių laisvės lygos atstovai, A. Banionytė — JAV Lietuvių Bendruomenės atstovė. Taip pat dalyvavo 4 estų ir 4 latvių atstovai.

Prezidentas savo žodyje apibrėžė JAV poziciją Lietuvos, Latvijos ir Estijos atžvilgiu, paminėdamas, kad Baltijos kraštų klausimas buvo svarstomas ir Maltos konferencijoje. Prezidentas, atrodė, yra gerai informuotas apie Baltijos valstybes. Nuosirdžiai kalbėjo apie dabartinę Lietuvos būklę.

Bendrą baltiečių memorandumą prezidentui įteikė estų atstovai J. Simonsen. VLKCo pirm. dr. K. Bobelis prezidentui ir Užsienio reikalų ministeriui įteikė pareiškimus atskirai. Prezidento pasisakymu, numatyti darbo posėdžiai tarp Saugumo tarybos, Užsienio reikalų ministerijos ir baltiečių atstovų.

Telegrama prezidentui

Grupės jaunų Amerikos lietuvių, dirbančių Lietuvoje, balandžio 11 d. buvo įteikta telegrama prezidentui G. Bushui. Joje prašoma, kad JAV stipriai paremtų Lietuvos nepriklausomybę. Iki šiol iš Vašingtono buvo siunčiami Vilniui ir Maskvon neaiškūs signalai. Lietuvoje žmonės pradėjo galvoti, kad Amerika Lietuva nesirūpina. Tokia neaiški JAV politika stato į didelį pavojų Lietuvos nepriklausomybę. Niekas nesitiki, kad JAV ją garantuotų, bet yra laukiamas stiprus moralinis rėmimas. JAV turėtų pripažinti Lietuvos naują vyriausybę ir spausti, kad būtų įvykdomi pasitarimai tarp Lietuvos ir Sov. Sąjungos. Telegramą pasirašė: Rita Dapkutė, Edis Tuskenis, Julius Palūnas, Aldas Kriaučiūnas, Dana Petruitytė, Aidis Palubinskas, Andrea Giedraitytė, Dalia Navickaitė ir Dalia Venskutė (LIC). J.A.

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniška įrša
knygas bei žurnalus
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

Laiškas Amerikos prezidentui

JAV Prezidentui George Bush
Baltieji Rūmai
Washington, D.C.

GERBIAMAS PREZIDENTE,

Lietuvių tauta 50 metų pasitikėjo Amerika ir buvo dėkinga jai už tai, kad ji nepripažino sovietų 1940 metais įvykdyto Lietuvos Respublikos įjungimo į Sovietų Sąjungą, panaudojant klastą ir jėgą. Tai suteikė daug moralinių jėgų įvairiais būdais vesti kovą su okupantu, siekiant Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo.

Tai, kad po II-jo Pasaulinio karo sovietai okupavo Lietuvą antrą kartą, buvo laikoma Amerikos vyriausybės klaida. Ji Lietuvai kainavo daugiau kaip 300 tūkstančių kruvinių aukų. Pasauliui liko ilgai užsitęsęs šaltasis karas.

Kai š.m. kovo mėn. 11 dieną demokratinio būdu išrinktoji Lietuvos TSR vyriausybė, remiama absoliučios Lietuvos gyventojų daugumos paskelbė Lietuvos Respublikos nepriklausomybės atkūrimą. Jūs, Prezidente, šitam istoriniam įvykiui likote abejingas. Tuo Jūsų abejingumu sovietai pasinaudojo ir formaliai pradėjo trečią Lietuvos okupacijos etapą, panaudodami karinę jėgą ir kitas prievartos priemones. Paralyžuodami Lietuvos Respublikos teisėtą vyriausybę, sudarytą iš kitataučių kolonistų-šovinistų ir vietinių išgamų. Jums, Prezidente, už tai tenka asmeninė atsakomybė ne vien prieš visą lietuvių tautą, bet ir prieš pasaulį.

Savo parodytu abejingumu Lietuvai Jūs dabar išsižadate laisvės idealo, kurio sargyboje buvo Amerika. Jūsų tikėjimas, kad tik vienas Gorbačio-

vas Sovietų Sąjungoje gali būti demokratijos nešėjas, yra apgaulingas. Dabartinės Lietuvos Respublikos dramoje moraliskai ir politiškai remdamas nedemokratinio būdu išrinktą Sovietų Sąjungos diktatorių, Jūs išduodate demokratiją. Jūs kartojate tą pačią klaidą, kurią Amerikos vyriausybė padarė baigiantis II-jam Pasauliniam karui.

Visa tai tvirtinu aš — JAV pilietis nuo 1929 metų. Gimęs Čikagoje kaip Benedict Scott, Lietuvoje tapęs Vytautu Beneditu Skuodžiumi, 1940-1970 metais gyvenęs sovietų okupuotoje Lietuvoje ir patyręs visus tos okupacijos baismus, buvęs Vilniaus universiteto geologijos profesorius, už kovą dėl žmogaus teisių ir Lietuvos laisvės 1980 metais suimtas ir nuteistas 12 metų lagerio ir tremties į Sibirą bausmėmis, nuo 1987 metų gyvenantis Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Čikagos mieste.

JAV vyriausybės naujai išduotos Lietuvos reikalai privers mane sugrįžti į okupuotą Lietuvą toliau tęsti kovą už Lietuvos laisvę, kad nors tokiu būdu išpirčiau savo, kaip JAV piliečio, gėdą.

Jūsų žiniai prie šio laiško prijungiu mano š.m. kovo 31 d. laiško Sovietų Sąjungos prezidentui M. Gorbačioviui kopiją ir jos vertimą į anglų kalbą.

Dr. Vytautas Skuodis,
Lietuvos Helsinkio grupės ir tarptautinės organizacijos "Democracy and Independence" narys

Čikaga, IL
1990 m. kovo 31 d.

● Savo tautiškumą bei žmoniskumą tiksliai suprantą žmogus visuomet yra dviejų tėvynių pilietis — savo ir viso pasaulio.
DR. J. ERETAS

A+ JONUI BALTAKIUI

mirus,

sūnų LINĄ su žmona ALDONA ir dukreles — GAILĘ, LINĄ, ASTĄ bei artimuosius Toronte nuoširdžiai užjaučiame —
"Širvintos-Nemuno" tunto skautai-tės ir vadovai

A+ BRONIUI STANEVIČIUI

mirus Lietuvoje,

seserį JUZĘ VALAITIENĘ su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —
Elena ir Bronius Keburiai
Marija ir Jonas Studniewski

LŠST Montrelio LK Mindaugo šaulių kuopos sesel

a.a. MONIKAI ŠIAUČIULIENEI

mirus,

jos vyrą, garbės šaulį JUOŽĄ ŠIAUČIULĮ, gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —
Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopa

SESEI ŠAULEI

A+ MONIKAI ŠIAUČIULIENEI

staiga mirus, jos vyrą — garbės šaulį, Vilniaus šaulių rinktinės pirmininką JUOŽĄ ŠIAUČIULĮ bei visus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

DLK Algirdo šaulių kuopos valdyba

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

LIETUVOS RESPUBLIKOS
AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS
PIRMININKAS

Išsivijoj lietuviams:

Linksminkis, žeme, džiauksis, žmonija,
Naujas jau rytas teka skaistus;
Skamba pasauly jau Aleliuja,
Sklinda per kaimus, klonius, laukus.

(Iš "Velykų giesmės")

Nuoširdžiai sveikinu su
Šv. Velykomis.

Būkite sveiki ir laimingi.

Su gilia pagarba –

Vilnius, 1990 m.

Vytautas Landsbergis

Gal liks laišškai neatsakyti...

Laiškai, prašymai, pageidavimai negalimų dalykų

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Graudu ir liūdna žinant, kaip mūsų tautiečiai Lietuvoje yra išsiilgę kontakto su laisvu pasauliu, buvę tiek daug metų nuo jo izoliuoti, lyg paukščiai narveliuose, lyg orchidėjos šiaurės kraštų botanikos soduose. Išties kartos, durimis prasišvėrus į laisvąjį pasaulį, sunkiai patiki, kad už sovietinio kalėjimo sienų gyvenančiam žmogui nereikia visada su savim turėti asmens dokumentų, kad jis gali pasirodinti savo gyvenamą vietą, profesiją, darbovietę, maldos namus, išgyti nuosavybę...

Daugelį metų mano sesuo ir aš stengėmės surasti mūsų šeimos likučius, mudviejų močiutei ir jaunam dėdei palikus savo kaulus Sibiro taigose po pirmųjų 1941 m. birželio tragiškųjų deportacijų. Pagaliau, po daugelio metų, su mano namuose viešėjusių svečių iš Lietuvos pagalba, "Gimtajame krašte" pasirodė skelbimas. Jame prašoma atsiliepti mudviejų "broliui ir seseriai", kurių mudvi neturėjome, bet ieškojome mūsų motinos sesers vaikų, pusbrolių ir pussesterių, su kuriais žaisdamos ir išdykaukdamas atostogų metu praleidome pačius gražiausius mūsų vaikystės ir ankstyvos jaunystės metus.

Nors paieškojimo skelbime yra klaida, bet norėčiau žinoti, kam už tą skelbimą pareikšti padėką, nes pagaliau atsiliepti mudviejų pusbroliui, į kurio laišką mano sesuo Mylita Nasvytienė ir aš tuoj su dideliu džiaugsmu atsakėme.

Dabar mano pašto dėžutėje beveik kas dieną atsiranda bent po vieną laišką iš nepažįstamų asmenų Lietuvoje, o kartais net ir keli. Laiškai mandagūs, su pasiteisinimais, kad laiško autoriai nėra mūsų giminės, bet... Įsivaizduoju, ką laiško autoriai turėjo išgyventi tuos laiškus rašydami. Vieni nori tik susirašinėti, kaip pvz. dvylikos metų mergaitė, kuri, deja, savo laiške adresą ir pavardę užrašė... rusiškai. Atėjo ir gaudūs laišukai su prašymais atsiųsti vaistų...ieškoti giminių...

Jei kada nors išgyvenau sunkiai apibūdinamą jausmų chaosą, tai jį tikrai pajutau skaitydama tuos laiškus. Jau turiu jų per dvi dešimtis... Bet argi galiu aptarnauti tokį didelį skaičių tautiečių, spaudoje radusių mano adresą? Antra vertus, jei nieko nedarysiu, man priekaištaus mano lietuviška sąžinė...

Ir taip vartau krūvą laiškų iš Lietuvos, bandydama įsivaizduoti jų autorių nuotakas... Žinau, kad daugumos negalėsiu patenkinti, kaip jų negalės patenkinti ir kai kurie mano bičiuliai, gavę dar keistesnių prašymų. Lietuvoje esantys jų giminės prašo juos iškviesti, kad jie į Ameriką galėtų atvykti užsidirbti pinigų... Sunku jiems išaiškinti, kad asmenys su svečio viza neturi teisės įsidarbinti, nes darbdaviai gali susilaukti didelių nemalonumų. Tik pastoviam apsigyvenimui priimti asmenys turi teisę gauti darbą ir privalo prieš tai išgyti socialinio draudimo kortelę, be kurios joks darbdavys neturi teisės priimti į tarnybą. To griežtai reikalauja įstatymai.

Ar yra nors vienas laisvajame pasaulyje gyvenantis lietuvis, kuris nejaucia pareigos ir noro padėti savo tautiečiams? O vis dėlto ne visada galima teigiamai atsiliepti į prašymus, nes ir mes turime savo įsipareigojimus bei privalome laikytis įstatymų. Lietuvoje gyvenančių tautiečių galvojimas, kad visi išsivijoj lietuviai yra labai turtingi ir kad jų gyvenimas laisvėje yra gyvenimas be įstatymų, yra labai klaidingas, nors dėl to jų kaltinti negalima.

Paskutiniųjų dienų nepaprasti įvykiai Lietuvoje, kovo 11 d. paskelbus Lietuvos nepriklausomybę, apie kurią kai kurie mūsų laikraščiai klaidingai informuoja, rašydami, kad tai esanti "atkurta nepriklausoma Lietuva", iššaukė stiprią Kremliaus vadų reakciją. "Atkūrimas" yra ilgas ir sunkus procesas, kuriam "paskelbimas" tik pradžia davė... Gyvename didelėje įtampoje ir apie rytojų tegalime spėlioti. Tuo tarpu guli krūva laišku, laukiančių mano atsakymo...

Aštuonioliktasis baltiečių vakaras Otavoje

KUN. J. STAŠKUS

Šių metų Baltiečių vakaras Kanados parlamento rūmuose buvo ypatingai gausus Kanados senatoriais ir parlamentarais. Vien parlamentarų buvo šimtas su viršum. Priežastis aiški: nuolatinis Lietuvos iškilimas visuose laikraščiuose, radijuje bei televizijoje. Iš Kanados valdžios dalyvavo: Užs. reik. min. Joe Clark, finansų min. Michael Wilson, teisingumo ministrė Kim Campbell, valstybės ministris daugiakultūriškumui Gerry Weiner, apgyvendinimo ministris Alan Redway, Barbara McDougall, užsienio reikalų ministerijos Rytų Europos reikalų skyriaus direktorius Murray Fairweather, Rytų Europai prekybos direktorius Martin Stone ir daugiakultūriškumo ministerijos darbuotojas Russ Barton.

Sukeltos ovacijos

Vakarą atidarė dabartinis Baltiečių federacijos Kanadoje pirmininkas Laas Leivat. Buvo pakelta vandens taurė už karalienę ir sugiedotas Kanados himnas. Vakaro maldą sukalbėjo kun. Jonas Staškus. Visą vakaro programą anglų ir prancūzų kalbomis pravedė Rasa Danaitytė.

Vakarienei įpusėjus, lydimas Lietuvos gen. konsulo Kanadai H. Lapo ir KLB krašto valdybos pirm. A. Pacevičiaus, apsuptas žurnalistų bei televizijos aparatų, parlamento vaisių salėn įžengė nepriklausomos Lietuvos viceprezidentas Bronius Kuzmickas. Visi sustojė kėlė ovacijas. Jis buvo nulydėtas prie iš anksto jam parinkto stalo vakarienei. Tuo metu Užs. reik. ministeris Joe Clark jau buvo dingęs. Turbūt jis bijojo viešai susitikti su demokratinės Lietuvos valdžios atstovu.

Ministerės kalba

Komiteto pirmininko žodis

Po vakarienės žodį tarė Baltiečių vakarui remti senatorių ir parlamentarų komiteto pirmininkas min. Michael Wilson. Žodyje jis paminėjo, kad vakarieneje dalyvauja "garbingi svečiai iš Lietuvos ir Estijos" (estų kongreso atstovas Tunne Kelam buvo salėje jau nuo vakaro pradžios). Paskui min. Wilson pristatė įvairių kraštų atstovus: Lenkijos ambasadorių, Vengrijos ambasadorių, Norvegijos ambasadorių, Suomijos ambasadorių, Danijos ambasadorių, Australijos aukštąjį komisarių, Vatikano nuncijatūros atstovą, Austrijos konsulą, Švedijos konsulą, Venecuelos konsulą, JAV ambasados pirmuosius sekretorius, D. Britanijos aukštosios komisijos sekretorių, Olandijos ambasados sekretorių ir Čekoslovakijos ambasados sekretorių. Po to pranešė, kad sudarytas parlamentarų komitetas remti baltiečių reikalus valdžioje. Komitetui vadovauja naujosios demokratų partijos užs. reikalų kritikas Bill Blaikie, o nariais yra: konservatorių partijos valstybės ministerijos daugiakultūriškumui parlamentinė sekretorė Pauline Browes, liberalų partijos užs. reik. kritikas Jesse Flis ir konservatorių partijos narys David Kilgour. Užbaigdamas savo žodį, Michael Wilson pasiūlydė galys dalyvauti Baltiečių vakare tokiu istoriniu momentu.

Ministerės kalba

Pagrindinė vakaro kalbėtoja buvo teisingumo ministrė Kim Campbell. Ji nieko naujo nepasakė, tik pakartojo ligšiolinę Kanados laikyseną – nepripažinimą Baltijos kraštų inkorporavimo Sovietų Sąjungon. Ji pasidžiaugė estų, latvių ir lietuvių įnašu Kanados gyvenime, prisiminė savo prieš maždaug 20 metų viešnagę Latvijoje ir pacitavo Joe Clark pasakytus žodžius, jog Kanada nesanti vien žiūrovė, bet ir dalyvė dabartinių įvykių Baltijos kraštuose. Ji nurodė, jog Kanados senatas ir parlamentas pareiškė, kad Lietuva turinti teisę rinkti savo valdžią, o iš Kanados valdžios pusės – jog Lietuvos valdžią pripažinsianti tikrai, kai Lietuva galės pilnai kontroliuoti savo kraštą. Kitaip sakant, "Lietuva, gelbėkis pati save".

Svečio kalba

Tada Lietuvos gen. konsulas Kanadai Haris Lapas pristatė nepriklausomos Lietuvos viceprezidentą Bronių Kuzmicką. Viceprezidentas pradėjo savo žodį angliškai, pasveikindamas visus, nurodydamas, kad jog anglų kalba nesanti tobula ir todėl prašydamas visų kantų rybės, kol jis kalbės lietuviškai ir kalba bus verčiama. Kalbą labai sklandžiai vertė Antanas Šileika. Br. Kuzmickas pareiškė žinąs Kanados garą kaip tarpininkės besivaizdijančių kraštų ir kvietė ją tarpininkauti Lietuvos vyriausybės su Sovietų Sąjunga reikaluose. Jis išreiškė viltį, jog Kanada ilgainiui suprasianti Lietuvos padėtį, kaip jai svarbu kitų valstybių pripažinimas. Juk

Tėviškes žiburiai • 1990. IV. 17 – Nr. 16 (2095) • psl. 3

Baltiečių vakare balandžio 4 d. Otavoje Kanados užsienio reikalų ministeris Joe Clark (kairėje) kalbasi su KLB valdybos pirm. Algii Pacevičiumi ir Alan Stanke. Nuotr. L. Giriūno

Kanada nuo 1931 m. iki dabar pripažįstanti Lietuvos nepriklausomą valstybę, todėl turėtų būti nesunku pripažinti 1990 m. kovo 11 d. demokratiškai išrinktą bei nepriklausomybę atstačiusią Lietuvos valdžią. Žinoma, kiekviena šalis pati nusprendžianti, kada naują valstybės valdžią pripažinti, bet Lietuvai toks pripažinimas labai svarbus šiuo metu.

Meninė programa

Po šios, Lietuvos valstybės gyvybę gelbėti prašančios kalbos, buvo padaryta pertrauka. Jos metu visi vaikščiojo, kalbėjosi ir vaišinosi lietuviškuoju raguoliu, pyragais bei kava. Tada vyko trumpa, labai skoningai paruošta meninė programa "Baltijos elegijos". Tai Ivar Ivask poezinis kūrinys anglų kalba, jau išverstas ir išleistas estų, latvių, lietuvių, lenkų, vokiečių, vengrų, italų ir švedų kalbomis. Šį kūrinį anglų ir prancūzų kalbomis deklamavo estas Avo Kittask ir latvis Guntis Silinš. Deklamacija buvo suderinta su įvairiais Baltijos kraštų vaizdais, kurie skaidrėmis buvo rodomi ekrane. Šiuo atžvilgiu vakaras gerokai išsiskyrė iš ankstesnių vakarų parlamento rūmuose, kai meninė dalis būdavo atliekama solistų bei instrumentalistų.

Paskaita

Vakaro paskaitą parlamentarams skaitė estas Toronto universiteto profesorius Tonu Parming. Jis dėstė, kad imperijos nesantios amžinos ir todėl neverta jų palaikyti bei remti. Sovietinė valdžia, paveldėjusi caristinį imperializmą, kuris ir dabar palaikomas smurtu bei jėga. Jis nurodė eilę žymesnių smurto veiksmų: dirbtinai sukurtas badas Ukrainoje, lenkų karininkų išžudymas Katyne, baltiečių tremimai Sibiran kančioms ir mirčiai ir pan. "Perestroika" esąs Gorbačiovo būdas išlaikyti nesugrįžusią rusų imperiją. Todėl, juo ilgiau šis tautų kalėjimas laisvųjų kraštų bus remiamas bei palaikomas, juo daugiau galimybes, kad ateityje bus daug kraujo pralieta iš jo vaduojantis.

Estų kelias

Baltų kraštai per visą istoriją žinomi kaip centrinės Europos kraštai, o ne slavškos Rytų šalys. Po Pirmojo pasaulinio karo baltiečių kraštai, buvę neutralūs Pasaulio tautų lygos nariai, staiga tapę okupuoti Ribbentropo ir Molotovo sandėriu. Rezistencija baltų kraštuose prieš sovietinį agresorių įvairiais būdais vykusio nuo 1940 metų ir todėl nesanti Gorbačiovo "atvrumo" ar "persitvarkymo" gaminy. Estams, latviams ir lietuviams nereikia pripažinimo, kad jie turi teisę egzistuoti, nes toji teisė esanti kiekvieno asmens vidinė apraška, skatinanti laisvę. Jis nurodė šiųmetinį skurtumą tarp estų ir lietuvių nepriklausomybės siekimo būdų. Estai pirmieji pradėję viešai deklaruoti savarankiškumo siekį, tačiau Estų frontas toliau vadovavęsis ne estų, o Gorbačiovo statytinių mintimis. Tokiu būdu Frontas tapęs sovietų monopoliumi, ir estų jaunimas jį atmetęs kaip Gorbačiovo imperializmo bendrininką. Tada susitelkusios patriotinės estų grupės ir įkūrusios

grynai estų troškimus atspindinti sambūrį – Piliečių sąjūdį. Į šį Sąjūdį įsijungė dideli estų skaičiai, ir Sąjūdis rinkimuose laimėjęs daug vietų. Todėl kovo 11 ir 12 d.d. estų išrinktasis kongresas pareiškė norą atkurti nepriklausomą Estijos respubliką. (Gorbačiovo linijos besilaikąs Frontas laimėjęs rinkimuose tikrai vieną vietą).

Lietuvių kelias

Lietuvių kelias buvęs kitoks. Lietuvos persitvarkymo sąjūdis, pradėjęs savo žingsnius suverenumo Sov. Sąjungos ribose šūkiu, panaudojo Lietuvos komunistų patriotiškumą pilnos Lietuvos nepriklausomybės labui. Dėl šios priežasties net ir lietuvių komunistų partijos atsisakymas nuo centrinės sovietų partijos bei laisvės skelbimo procesas esą kitoks.

Vakarų sąžinė

Svarbiausia, nei lietuviai, nei latviai, nei estai negali sukurti su išstojimo iš Sovietų Sąjungos siūlomu būdu, nes šios trys valstybės niekada savo noru Sov. Sąjungon neįstojusios. Todėl kanadiečiams parlamentarams įsidėmetini šie punktai: 1. Kanados ir aplamai Vakarų valstybių dabartinė politika atspindi stoką tikėjimą, kad Lietuvai, Latvijai ir Estijai reikalinga nepriklausomybė, o tai yra didelė klaida; 2. Baltijos valstybės neveda kovos už pasitraukimą iš Sov. Sąjungos, o tik ginasi, kad nebūtų į ją įjungtos; 3. Baltų tautos nelygintinos su Kvebeku, nes padėtis, istorija ir visi reikalai yra visiškai skirtingi.

Kadangi Sov. Sąjungos valdžia baltiečių kraštuose neteisėta, tai šio klausimo taikų sprendimas dabar daug priklausys nuo Vakarų valstybių sąžinės. Štai kodėl būtina Kanados valdžios aiški ir nuosekli laikysena Baltijos valstybių klausimu. Taipgi reikalingos ekonominių ir kultūrinių mainų programos. Galiausiai – įspėjimas Kanadai, kad ji nesiremtų savo tarptautinėje politikoje vienu asmeniu (Gorbačiovu).

Po paskaitos buvo pristatytas Estijos naujai išrinktojo kongreso atstovas Tunne Kelam. Jis angliškai skaitytoje kalboje pareiškė, jog Estijoje vykę rinkimai davė naujam kongresui mandatą įkurti nepriklausomos Estijos valdžią. Šiuo metu pradėtas pereinamasis laikotarpis teisiniams Estijos nepriklausomybės atstatymui. Laukiama Kanados valdžios paramos.

Žymenų įteikimas

Vakaro programa buvo užbaigta baltiečių garbės narių žymenų įteikimu nusipelnusiems baltiečių reikalams Kanados parlamentarams. Kadangi praeitais metais paskirtieji žymenys nebuvo įteikti, tai pirmiausia buvo pradėta su tų žymenų įteikimu. 1989 m. žymenis gavo: konservatorių partijos narė ir valstybės daugiakultūriškumo ministerijos parlamentarinė sekretorė Pauline Browes; konservatorių partijos narys ir užsienio reikalų ministerijos parlamentinis sekretorius Patrick Boyer. Šiuos žymenis įteikė Baltiečių federacijos estas vicepirmininkas Roy Paluoja. 1990 m. žymenis gavo: šiais metais Lie-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Lietuvių veikėjai Baltiečių vakare balandžio 4 d. Kanados parlamento rūmuose su Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos vicepirmininku Bronium Kuzmicku. Iš kairės: Antanas Šileika, Joana Lasienė, Algis Pacevičius, Vytautas Bireta, prof. Bronius Kuzmickas, Rita Rudaitytė, Haris Lapas ir prof. Romas Vaštokas. Nuotr. L. Giriūno

EHT EMPLOYER HEALTH TAX

In January 1990, the Employer Health Tax (EHT) replaced OHIP premium payments as a method of contributing towards the cost of health care in Ontario.

Liability for the tax began in January. All employers with permanent establishments in Ontario are required to pay the EHT on a monthly or quarterly basis, depending on gross salaries and wages paid to employees.

Employers who are on a quarterly remittance schedule are required to make their first payment no later than April 15, 1990.

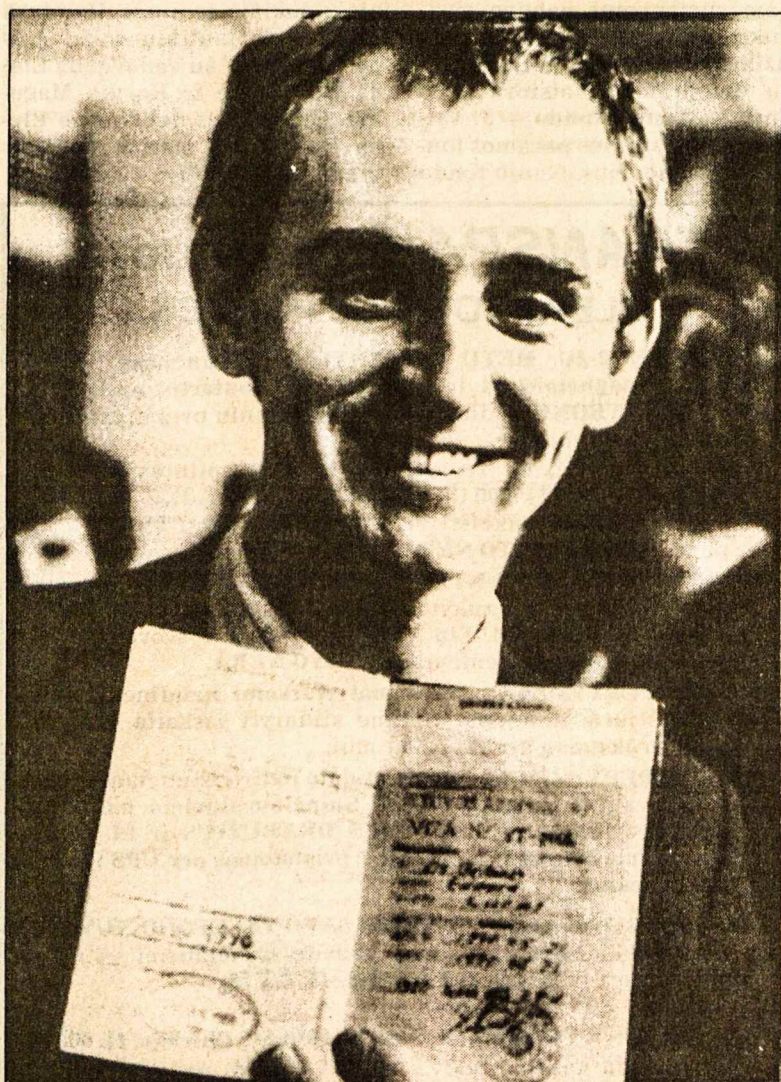
Any employers who have not yet received information or remittance statement materials from the Ministry should call any of the following numbers to avoid incurring penalties and interest for tax payments due:

- Metro Toronto 965-8470
- All other areas 1-800-263-7965
- Telephone device for the deaf (TDD) 1-800-263-7776

Ministry
of
Revenue

Remo Mancini
Minister

Britų žurnalistas Edward Lucas, gavęs pirmąją Lietuvos respublikos vizą

Nauja ateivių banga

(Atkelta iš 1-mo psl.)

rius metus, kol pagaliau bus numota ranka ir leista pasilikti.

Naujoji ateivių banga vyrauja bulgarai. Tai liudija vieno savaitgalio duomenys Ganderio, kai ten iš lėktuvo išlipo beveik šimtas praskristi turėjusių keleivių. Šią nelegalių ateivių grupę sudarė 70 bulgarų ir 29 kubiečiai. Niufaundlandijos Ganderiu taipgi mėgstama pasinaudoti nemažas skaičius lenkų bei kitų Rytų Europos šalių atstovų, norinčių įsikurti Kanadoje. Jie visi sakosi esą politiniai pabėgėliai, nors dabar tos šalys yra atgavusios nepriklausomybę, sustabdžiusią politinę gyventojų priešpauzą.

Nesėkmingos pastangos

P. Fieldas, vadovaujantis imigracijos reikalams Niufaundlandijos provincijoje, nuogaštėja, kad dėl ateivių antplūdžio St. John's viešbučiuose neliks patalpų šiai neturtingai provincijai pelną nešantiems didelių organizacijų suvažiavimams. Ne visada būna sėkmingas Kanados vyriausybės reikalavimas, kad Ganderio nusileidžiančių užsienio keleivinių lėktuvų pardavimą dažnai pasiliekančių tautinių grupių atstovams.

Ganderio paslaugomis daugiausia naudojasi R. Europos bendrovės, kurių lėktuvai skrenda Kubon. Tiesioginiams jų skrydžiams Kanadon tar nauja Mirabel orauostis prie Montrealio. Jei kuri orinio susisiekimo bendrovė, vykdydama Kanados nuostatus, sumažina bilietų pardavimą, tada suvaržymo paliesta grupė pasirenka kitą. Anksčiau nelegalūs ateiviai Kanadon iš Bulgarijos atskrisdavo Čekoslovakijos lėktuvais į Mirabelo orauostį. Dabar bulgarai bilietus perka skrydžiams į Kubą "Aerofloto" lėktuvais ir lieka Ganderio, kai ten nusileidžiama pasipildyti kuro.

Privalomos vizos

Niufaundlandijos premjeras C. Wellsas nesulaukė didesnės finansinės paramos iš Kanados vyriausybės. Imigracijos ministerijos atstovė M.

Vezina pareiškė Kanados parlamento nariams, kad Otava jau dabar padengia pusę Ganderio pasiliekančių nelegalių ateivių atneštų išlaidų. Ji betgi prisipažino, kad mėnesinės pačios Niufaundlandijos išlaidos nuo \$1,25 milijono pakilo iki \$2,5 milijono.

Pagalbon atėjo Kanados imigracijos ministrė B. McDougall, tuojau pat įvedusi vizas tarptautinių skrydžių keleiviams, kurių lėktuvai pasipildė kūrą Ganderioje ar kitame Kanados orauostyje. Išimtis daroma keleiviams, kai jie tokiems skrydžiams naudojami savo šalies orinio susisiekimo lėktuvais arba priklausomai valstyboms, kurių piliečiai Kanadon įsileidžiami be vizų.

Neišspręsta problema

Nauja ateivių banga sustiprina lig šiol neišspręstą anksčiau nelegalių ateivių problemą. Tai liečia iki 1989 m. sausio 1 d. užregistruotus 124.000 ateivių. Pirmajame apklausinėjime jie pasivadino politiniais pabėgėliais ir pareikalavo globos Kanadoje. Imigracijos ministrė B. McDougall antrąjį išsamų apklausinėjimą buvo numatiusi atlikti per dvejus metus. Šiam tikslui yra sudarytos imigracijos ministerijos pareigūnų grupelės, apklaustiesiems turėjusios pripažinti politinio pabėgėlio teises arba ištremti juos iš Kanados.

Pagreitintą planą sujaukė federacinio teisėjo J. Jeromo kovo 5 d. padarytas nutarimas, kad juo pažeidžiamos ateivių teisės, numatytos žmoniškumo ir gailingumo principais. Imigracijos ministrė B. McDougall sutiko su J. Jeromo išvada. Esą Kanadoje reikia palikti ne tik žinomus politinius pabėgėlius, bet ir tuos nelegalius ateivius, kurie jau spėjo čia įsikurti, susilaukti vaikų. Dėl šio sprendimo dabar vėl pradėjami jau atmetę ateivių tyrimai. Tokia taktika skatina naujas nelegalių ateivių bangas, gyvenančias viltimi, kad ir joms bus leista pasilikti Kanadoje. V. Kst.

"Paramos" valdybos ir kiti valdomieji asmenys po 1990 m. kovo 25 d. metinio susirinkimo. Pirmoje eilėje iš kairės sėdi: valdybos sekr. dr. J. E. Birgiolas, vicepirm. H. Stepaitis, pirm. D. Vaidila, izd. Vyt. Aušrotas, narys O. Delkus; stovi: kredito komiteto nariai — T. Stanulis, K. Draudvila, V. Petraitis, vedėja A. Ramanauskienė, priežiūros komiteto nariai — G. Dalinda, V. Sendžikas, S. Masionis

Vienas milijonas dolerių metinio pelno

Š.m. kovo 25 d. įvyko 37-asis metinis "Paramos" lietuvių kredito kooperatyvo narių susirinkimas, kuriame dalyvavo 370 narių. Buvo išklaustyti valdomųjų organų pranešimai, padiskutuota ir dalyvauta rinkimuose.

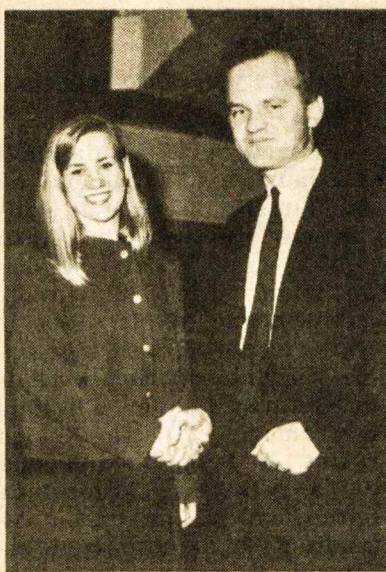
Valdybos pirm. Dainius Vaidila, atidaręs susirinkimą, pakvietė atsisotijimu pagerbti 52 mirusius narius, kurių pavardės čia ir perskaitė.

Pereito metinio susirinkimo protokolą perskaitė vald. sekretorius J. E. Birgiolas.

Valdybos pirm. D. P. Vaidila savo pranešime išskėlė pagerėjusią Kanados ekonominę padėtį per paskutinius 7 metus. Bedarbių Kanadoje tėra tik virš 7,5%, o Ontario provincijoje tik apie 5,5%. Ekonominė dar įkaitusi, nes Kanados bankas kelia procentus. Prie ko visa tai privės, neaišku. Pasidžiaugė gera "Paramos" finansine padėtimi. "Parama" paaugo virš 6 mil. dol. ir 1989 metų pabaigoje balansai buvo netoli 76 mil. dol. Nepraėjęs daug laiko, ir "Parama" pasiekė \$100 mil. "Paramos" rezervai yra virš 5% ir atitinka valdžios reikalavimus. Valdība vis stengiasi gerinti pataravimus nariams. Nuo pereinamos vasaros "Paramos" raštinė veikia 6 dienas savaitėje, įves-

ti pagerinimai kompiuterių sistemoje ir t.t.

Šiais metais \$500 stipendija buvo paskirta Daivai Grybaitėi, kuri ją čia pat atsiėmė, gražiai padėkodama.

"Paramos" valdybos pirm. Dainius Vaidila sveikina Daivą Grybaitę, gavusią kredito kooperatyvo stipendiją.

Iždininkas V. Aušrotas taip pat pasidžiaugė gražiais rezultatais ir pranešė, kad pereinamųjų metų pelnas \$1.111.992, išskyrus \$26.150, kurie buvo pervesti į narių akcijų sąskaitas kaip dividendas, buvo perkeltas į rezervus, kurie pasiekė \$4.410.770, kas sudaro 6,22% visų narių indėlių. Baigdamas pažymėjo, kad lietuviškai veiklai paremti "Parama" pernai paskyrė virš \$43.000. Kuri ne-lietuviška organizacija mums dalina tokias aukas? Perskaitė aukų sąrašą.

Nuotaikos Vilniuje

Vitrazistas dail. Rolandas Bulavas rašo: "Kaip matote ir girdite, pas mus gyvenimas verda. Mes išsikvojome tai, ko buvome verti. Kelio atgal nėra. Pasirodė šviesa tunelio gale, ir mes ją tikime. Aš manau, kad Lietuva gyvena gražiausią laikotarpį, kai žmonės vieningi ir turi gražų tikslą, ryžtingai ir protingai eina į jį. Sunkumai ir nelaimės apjungia žmones, bet dar labiau apjungia — laisvės troškimas. Laisvės sąvoka, žinoma, yra reliatyvus dalykas šiuolaikiniame pasaulyje, bet tai yra paprasčiausiai savisaugos reakcija. Didžioji imperija griūva, ir mes nenorime atsidurti po jos griuvėsiais. Aš manau, Lietuva išėjo pačiu tinkamiausiu metu. Estijai ir Latvijai tai padaryti bus žymiai sunkiau. Ačiū Dievui, kad neprašytas ne lašas kraujo. Aš giliausiai įsitikinęs — tai, kas vyksta pasaulyje, atsinaujinimas, proto pergėlė prieš blogį, tai yra aukščiausia Dievo valia, ir tai yra neišvengiama".

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave.,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Pasaulio įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

lies. Ją, vadovaudamasi Hitlerio ir Stalino sandėriu, buvo užėmusi Sovietų Sąjunga. Iš Sibiro priverstinio darbo stovyklų pokaryje Lenkijon grįžo tik pusė ten išvežtų lenkų. Kol Lenkiją valdė komunistinis režimas, lenkų ištremimas Sibiran buvo nutylėtas. Lenkijos teisingumo ministerija, dabar pasiūliusi derybas kompensacijos klausimu, iš Sovietų Sąjungos nesulaukė jokio atsakymo. Šia proga prisimintina ir nepriklausomybės paskelbusi Lietuva. Jos teisę į laisvę gina JAV prez. G. Bushas, primindamas M. Gorbachiovui, kad šį klausimą reikia spręsti derybomis, ne jėga. Esą jos panaudojimas galėtų atnešti nemalonių rezultatų geriems amerikiečių ir sovietų santykiams. Prez. G. Bushui Lietuvos blokada būtų nepriimtina priemonė.

"Pravdos" reakcija

JAV prez. G. Busho perspėjantys žodžiai nepatiko sovietų kompartijos oficiozu laikomai "Pravdai", pareikalavusiai, kad jis nesikištų į Sovietų Sąjungos vidaus reikalus. Iš tikrųjų ekonominė blokada Lietuvai, siekianti paskelbtos nepriklausomybės atšaukimo, nėra Sovietų Sąjungos vidaus reikalas. Ji tris nepriklausomas Baltijos respublikas — Lietuvą, Latviją, Estiją užėmė ir jėga prisijungė A. Hitlerio ir J. Stalino gėdingojo sandėrio dėka. Panašiai buvo pasielgta ir su Lenkija. Vokietija neteko visų II D. karo metais užimtų žemių, prarasdama net

ir nemažą dalį jai priklaususių. Kitaip elgiasi Sovietų Sąjunga, įsiriakavusi į II D. karo laimėtojų eiles. Jai Lietuvos ir kitų Baltijos respublikų išsilaisvinimo pastangos tėra jos vidaus reikalas. Nesvarbu, kad dėl jų Stalinas derėjosi su Hitleriu ir kad tą sandėrį yra pasmerkęs laisvasis pasaulis. V. Kst.

ŠYPSENOS

Kvit su sviestu

Kun. Antanas Strazdelis imdavo ant skolos sviestą iš vieno dvaro. Pagal jo kišenę nemaža suma buvo susidariusi. Mirus dvaro savininkui, jo palikuonys atėjo tartis dėl išskilimo palaidojimo — pamaldų, palydos į kapines, pamokslų. Susitarė, kad tuo bus išlyginta skola už paimtus produktus. Kun. Strazdelis sakė pamokslą ir sakė labai objektyviai:

— Šiandien, štai laidojame jūsiškį poną. Jis nuėjo į Dievo teismą, jūs gerai žinote, koks jis buvo, kaip spaudė jus sunkiais darbais, nepakeliamomis duoklėmis ir taip toliau, ir taip toliau...

Mirusiojo įpėdiniai, raudami iš gedos, pradėjo traukti kun. Strazdelį už skverno:

— Užteks jau, užteks... — Tai kvit su sviestu? — pašnibždomis paklausė pamokslininkas.

— Tai jau kvit, tėveli, — pratarė vienas iš įpėdinių ir pamokslas baigėsi...

KLB "Krizės centras" Toronto Lietuvių namuose. Darbuotojai iš kairės: Danguolė Šelmienė, Janina Pacevičienė, Ina Balseytė ir Darius Deksnys. Nuotr. St. Varankos

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

Įvairūs patarnavimai Lietuvoje.

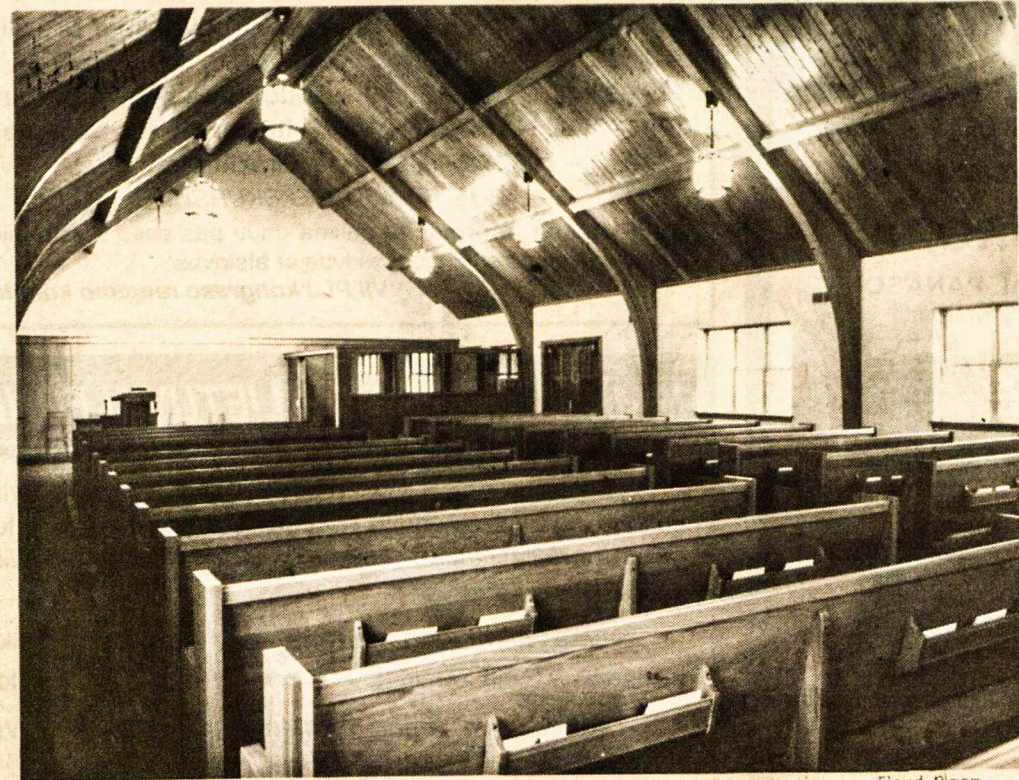
- Pervežam palaikus, palikimus • Prižiūrim kapus • Perduodam paramą giminėms • Nuperkam automobilius, elektronikos aparatus • Pristatom gėles • Per trumpiausią laiką išrūpinam iškvietimus apsilankyti Lietuvoje • Iškviečiam giminės į Kanadą
- Parūpinam jėms draudimą ir atvežam iš Montrealio
- "Aeroflote" patvirtinam arba pakeičiam grįžimo datas ir t.t.

Visais reikalais kreipkitės į Stefą ar Algį Medelius, vakarais tel. (416) 434-1847. Reikalui esant, atvažiuojam į namus.

ALGIS MEDELIS Kennedy Travel Bureau Ltd.,
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1
Tel. (416) 593-0600

1990 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

Aplinkyboms nuolat keičiantis, prisitaikydami prie naujai susidariusių sąlygų, kelionių datas ir persėdimo punktus pakeisim. Besidomintieji, ypač važiuojantys su iškvietimais, prašomi pasitarti asmeniškai su ALGIU MEDELIU nurodantys telefono numeriais. Parūpiname bilietus pigiausiomis kainomis ir suplanuojam keliones į kitus pasaulio kraštus.

The Marlatt

The J. B. MARLATT
Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East
(East of Sanford)

laidotuvių namai
ir koplyčia

Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

1990 m. kovo 1 d. MES PERSIKELĖM Į NAUJAS PATALPAS 1520 STEELES Ave. W. (prie DUFFERIN) (416) 738-9955

SONA HI FI

VISOS PASAULIO SISTEMOS

SONA HI FI TURI VISKĄ

1990 m. kovo 1 d. MES PERSIKELĖM Į NAUJAS PATALPAS 1520 STEELES Ave. W. (prie DUFFERIN) (416) 738-9955

HITACHI
TRK-W330W

110-220 VOLTS
50-60 Hz

Užsukite pas mus įsigyti dovanų savo mylimiesiems arba savo asmeniškai pramogai Kanadoje.

\$129.99

SONY CFS-W350S

\$149.99

HITACHI VT-727

\$449.99

ORSON OV-9000

\$299.99

HITACHI VM-3280

Mes turime didžiausią pasirinkimą foto aparatų, video aparatų, televizorių, nešiojamų radijų trumpomis bangomis, dvikasetinių magnetofonų ir kitokių aparatų iš tokių žymiųjų firmų:

\$1499.99

NATIONAL PANASONIC NV-M7EN

\$1499.99

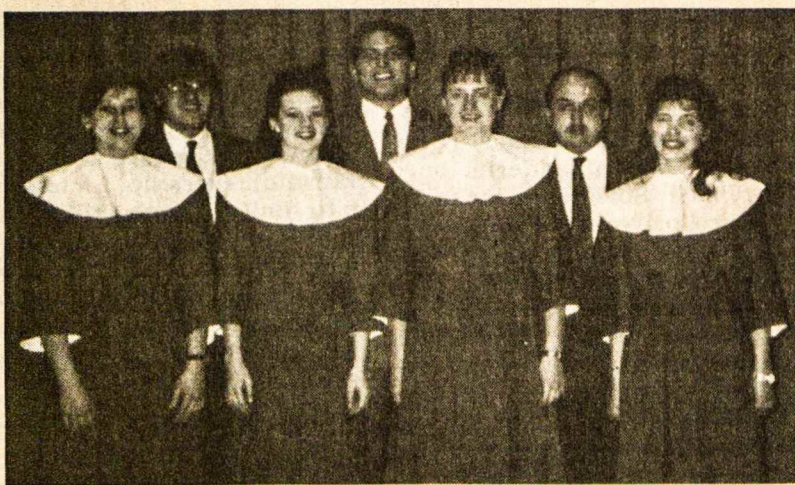
SONY, JVC, AKAI, AIWA, NATIONAL, PANASONIC, SHARP, HITACHI, TOSHIBA, SANYO, SANSUI ir PHILIPS, YAMAHA & CASIO

Mes taipgi skaitliniu būdu perflimuojam vietinės sistemon užsienietiškas vaizduojusias mūsų specialiomis kainomis, dviejų valandų — \$39.95, ir išnuojam daugiasistemius televizorius bei VCR

1520 STEELES Ave. W. (AT DUFFERIN) (416) 738-9955

232 RIDEAU STREET OTTAWA, ONT. (631) 238-7090

VISA

Šis dainos vienetas "SUTARTINĖ" atliks meninę programą "Tėviškės žiburiai" spaudos būliuje š.m. balandžio 21, šeštadienį, Anapilyje, Mississaugoje. Vienetą sudaro pirmoje eilėje iš kairės: Z. GURKLYTĖ, D. GURKLYTĖ, D. PARGAUSKAITĖ, vadovė N. BENOTIENĖ; antroje eilėje – A. SAPLYS, A. NAUSEDAS, P. SUKAUSKAS

Šešerių metų veikla

Išėivijoje sunku tikėtis didėjančio lietuvių skaičiaus. Geriausiu atveju, galima sulėtinti mažėjimą ir nutautėjimo nykimą. Didžiausias dėmesys skiriamas kultūriniam jaunimo auklėjimui, nes jaunystėje įkvėptas šokio, muzikos, dainos aidas kiekvieną kartą primins ir lietuviškumą. Toronte gyvena daugiausia lietuvių, todėl ir kultūrinės jėgos yra gana stiprios. Dvi tautinių šokių grupės: "Gintaras" ir "Atžalynas", jaunimo choras "Volungė", turintis gausų dalyvių skaičių, pasižymėjęs jau 15 metų veikla. Prie šių galiųjų drįstu paminėti dainos vienetą – "Sutartinę", kurios dalyvės dainuoja jau 6-ri metai. Tokie vienetai dažnai ilgai neišsilaiko, išsiskirsto. Todėl nenuostabu, jog žmonės iš kitų lietuviškų kolonijų, kviesdami koncertuoti, pirmiausia pasiklausia: "Ar jūs dar dainuojate visos kartu." Žinoma, dainuoja, nes širdys nori išsakyti ir skausmą, ir džiaugsmą.

Šešeri metai... Iš jaunučių trylikamečių mergelių išaugo gražios merginos. Šalia mokslo, šokių repetitijų ir kitos lietuviškos veiklos, reikėjo rasti laiko ne tik repetitijoms ir koncertams, kurių buvo atlikta net 53. Puikiai prisimena merginos pirmąsias išvykas, kai tėveliai, susisodinę į automobilius veždavo jaunąsias dainininkes į tolimesnes lietuvių kolonijas. Dabar tėčių pagalbos lyg ir nebereikia, nes patios turi vairavimo leidimus, o mamytės buvo ir liks pagrindinės pagalbininkės.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker
1531 Mosley St., Site 311, Box 79,
Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į
Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patars.
Darbo tel. (705) 429-2121,
namų tel. (705) 429-6428.

"Volungės" darbo sukaktis

Angelikos Sungailienės pokalbis su muzike Dalia Skrinskaite-Viskontiene

Šių metų gegužės 5 d. Toronto choras "Volungė" švenčia savo penkiolikos metų darbo sukaktį. Prasidėjęs maža pramogine grupe 1975 m., jis šandien yra išaugęs į daugiau kaip 50-ties asmenų mišrų chorą, koncertavusį beveik visose didžiosiose Š. Amerikos lietuvių kolonijose. Pažymėtina, kad dauguma choristų yra 26-40 metų amžiaus įvairių sričių akademikai-profesionalai, aktyviai dalyvauja Toronto lietuvių visuomeniniame gyvenime ir daugelis jų augina jaunąsias šeimas.

Jo vadovė ir dirigentė Dalia Skrinskaite-Viskontienė yra baigusi Toronto universitetą muzikos studijas, o Toronto Karališkoje muzikos konservatorijoje įsigijusi pianino ir balso klasių (ARCT) diplomus. Savo bekompromisiniu skoniu ir kietą darbo discipliną ji išaugino šį chorą į stiprų muzikos meno vietą, turintį pirmąsias reikšmes ne tik visame Kanados lietuvių kultūriniame gyvenime, bet ir puikiai reprezentuojantį lietuvių kitataučių tarpe. Artėjantio sukaktuvinio koncerto proga D. Viskontienė su tiko atsakyti į keletą klausimų.

— Visų pirma norėčiau pasiteirauti apie Jūsų darbą kultūros bei švietimo srityje apimam. Dėstote muziką pilną laiką kanadiečių gimnazijose, savaitės vakarais repetuojate su "Volungės" choru, šeštadieniais dirbate Maironio mokykloje, o sekmadieniais ir švenčių metu koordinuojate muziką, chorus bei žmonių giedojimą Priskilimo parapijos šventovėje; nuolatos dirbate įvairių festivalių, dainų bei tautinių švenčių komitetuose. Tai nepaprastai didelė darbo ir pareigų našta, juo labiau, kad auginate šeimą. Kas jus motyvuoja, iš kur imate tiek energijos ir surandate laiko?

— Mano gyvenimą sąlygoja dvasinis-kultūrinis poreikis. Iš mažens buvau auginta giliai lietuviškoje dvasioje ir tapau jautri savo tėvų kraštui ir mūsų tautos kultūrai. Todėl mano meilė muzikai ir kūrybiniam darbui tegalėjo nueiti tikiai šita kryptimi. Noriu atiduoti visas savo jėgas bei profesio-

ne patirtį lietuviškos kultūros ugdymui net savo laisvalaikio ar poilsio sąskaiton.

Tiesa, darbas lietuviškoje mokykloje reikalauja laiko, tačiau, jei norime laimėti jauną žmogų lietuvių visuomenei, reikia su juo dirbti jau nuo pirmo skyriaus. O darbą parapijoje iššaukia religinio gyvenimo poreikis.

"Volungė" dalinai atsako į kūrybinį-tautinį poreikį. Iš vienos pusės, nuolatos stengiamės kelti savo dainavimo meninį lygį, iš kitos — matau tuose jaunuose žmonėse didelį visuomeninį potencialą. Per chorą jie yra įjungiami į visus lietuviško gyvenimo aspektus ne tik kaip individai, bet ir kaip artimai surišta grupė asmeninių draugysčių pagrindu. Todėl niekuomet neįsivaizduoju, kad visi šie darbai yra našta. Anaipol, jie yra malonūs, nes praturtina dvasinį ir estetinį išgyvenimą.

— Koks yra choro repertuaras?

— Esame kviečiami dainuoti įvairiausiomis progomis ne tik kultūriniuose, bet ir politiniuose renginiuose. Mūsų publika labai įvairi savo skoniu ir muzikiniu išsilavinimu, todėl turime turėti platų ir įvairų repertuarą. Dainuojame religinę, chorinę klasikinę, lietuvių liaudies, o kartais ir pramoginę muziką. Kokios rūšies ji bebūtų, kiekviena daina reikalauja kruopštaus paruošimo ir ilgų darbo valandų. Ką bedainuotumėm, visomet ir visur stengiamės perkelti klausytoją į grožio pasaulį, o patys pakilti dainavimo mene nors vienu laipteliu aukščiau. Kanadiečių tarpe, nors esame žinomi kaip lietuviškas choras, galime pasirodyti tik su profesinio lygio programa.

— Kokie yra Jūsų kaip dirigentės sunkumai?

— Pirmiausia, lietuviško dirigavimo darbo nebuvo iš ko pasimokyti. Turėjau pati prasilaužti savo jėgom. Buvo dirgintų tiek Toronte, tiek JAV, bet jie prieauglio neruošė ir jo neskatino. Gal iš dalies tai ir prisidėjo prie šios rūšies specialistų trūkumo išėivijoje.

Dirbdama mokykloje ir visuomenėje, aš nuolatos stengiausi surasti ir numatyti asmenis, kuriems galėčiau padėti pasiroditi šioje srityje ir eventualiai perduoti savo darbą.

Antra problema — nedidelis balsų derlius, nėra iš ko pasirinkti. Džiaugiamės kiekvienu, kuris tik ateina ir parodo norą dirbti. Paruošti gerą chorisą užtrunka mažiausia penkeri metai, o tokio didelio įsipareigojimo jauni profesionalai nenori imtis.

Trečia ir daugiausia rūpestio kelianti problema — tai finansiniai sunkumai.

— Ar galite smulkiau šį klausimą padiskutuoti?

— Kiekviena meninė grupė nori parodyti savo darbą plačiajai visuomenei. Visi pajudėjimai: kelionės, rekordavimai, koncertai yra surišti su išlaidomis. Choristai aukoja laiką ir darbą lietuviško meno puoselėjimui, tačiau parama iš visuomenės yra nedidelė. Priešingai, iš choristų yra laukiama, kad išlaidas patys apsimokėtų, nes "jie yra profesionalai, be to, jie tą darbą myli". Šitaip paliktas savo paties resursams, be stipraus visuomenės pritarimo, choras negali išsilaikyti.

— Kokiais būdais visuomenę galėtumėte padėti?

— Norėtume turėti mecenatų grupę — komitetą (panašiai kaip kanadiečių chorai), kuris rūpintųsi lėšų telkimu. Stiprus užnugaris labai palengvintų darbą. Finansinės institucijos taip pat galėtų stipriai pasireikšti. Mes esame gyvas organizmas, kuriam pagalba reikalinga dabar. Po dvidešimties metų jos nereikės, nes bus per vėlu.

— Publika įprato tikėtis iš "Volungės" ko nors idomaus, nekasdieniško. Laukiame gražaus koncerto ir dabar. Ar turėsite išlaidų ryšium su gegužės 5 d. koncertu?

— Labai norėtume ir stengsimės publikos lūkesčius išpildyti. Koncerto apipavidalinimas — scenos paruošimas, dekoracijos, apranga — visa tai kainuos gana daug.

— Kiek žinoma, "Volungė"

Muzikė DALIA SKRINSKAITE-VISKONTIENĖ, vadovaujanti chorui "Volungė" jau penkiolika metų

ruošiasi dainų šventei Lietuvoje. Kaip žiūrėte į tą kelionę?

— Į dainų šventę mes ruošiamės kaip piligrimai į šventą vietą — su ilgesiu ir didele jausmų įtampa.

— Ar bijote, kad nebūsitė šiltai priimti?

— Šiltu priėmimu neabejojame. Tačiau mums daug svarbiau, kaip jie mus priims iš meninės-muzikinės pusės: ar kaip padainuojančius turistus-mėgėjus, ar kaip kolegasmėninkus, ieškančius bendravimo su sau lygiais.

— Ar, Jūsų nuomone, Lietuvos muzikai ieško meninio kontakto su išėivijos muzikais?

— Manau, kad ieško. Tačiau yra tekę pastebėti, kad tam tikrais atvejais jų žvilgsnis ir mus yra gana kritiškas. Tai greičiausiai dėl to, kad nepažįsta mūsų sąlygų. Turime pripažinti, kad išėivijos kultūrinė dirva yra siaura. Mes, išaugę dviejų kultūrų kryžkelėje, Lietuvoje atstosime šalia tų, kurie daugiau ar mažiau turėjo stiprius tautinės kultūros pamatus bei tradicijas. Be abejonės, turėsime laikyti

kieta, tiriantį egzaminą, bet mes jo nebijom. Meninės grupės išėivijoje praretėjo, bet tos, kurios išliko, yra stiprios ir rodo daug potencialo. Dirva bendradarbiavimui yra labai plati ir derlinga. Šį klausimą reiktų ateityje plačiau ir išsamiau panagrinėti.

— Kas jums ten tiesiogiai rūpintis?

— Vaziuotume į Čiurlionio meno ir muzikos mokyklą, kuri yra viena svarbiausių šios rūšies mokyklų Lietuvoje. Bendravimas su čiurlioniečiais gali būti labai reikalingas ateityje, ypač jeigu norėsime ruošti savo jaunuosius muzikus dirbti toje srityje.

— Be abejonės, vešitė dovanų šeiminkams?

— Norime nuvežti ir padovanoti jų meno galerijai keletą darbų, sukurtų mūsų dailininkų čia. "Volungė" nori parodyti broliams ir sesėms Lietuvoje Kanados lietuvių meną ir kūrybą.

Sveikiname "Volungę" jubiliejaus proga ir linkime sėkmės ateities darbuose. Su dideliu susidomėjimu lauksime koncerto.

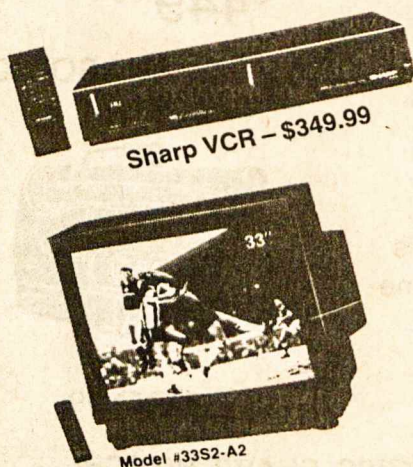

Toronto "Volungės" choras, vadovaujamas muzikės DALIOS VISKONTIENĖS

Ar jie veiks? Taip, jeigu jūs pirsitė iš mūsų!!!

Mes turime šių bendrovių gaminius: Sony, Panasonic, Hitachi, Sharp, Phillips, Fisher, Akai, Sansui, Toshiba, Fuji, NEC, Grundig, Siemens, Sanyo, JVC, ITT. Mūsų kainos yra žemiausios, į jas įeina pristatymas iki Montrealio, Otavos, Hamiltono, Niagaros ir kitur.

EUROPA

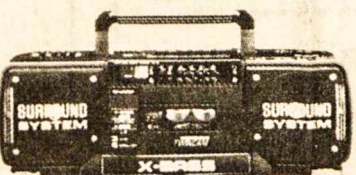

LIETUVA

Importo-eksporto bendrovė ENCHANTE INC. maloniai praneša, kad yra atidariusi savo parduodamų europietiškos sistemos video aparatų ir kitų reikmenų taisymo ir naujų dalių skyrių Vilniuje. Bendrovė užtikrina parūpinimą visų dalių su vienerių metų garantija. Skyriui vadovauja Vidimantas Kėkštas, VILNIAUS SPORTO RŪMŲ pramoginių renginių vyriausias garso režisierius.

110/220 VOLTS

OUR EQUIPMENT WORKS WORLDWIDE

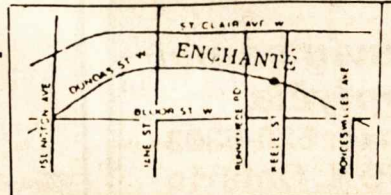
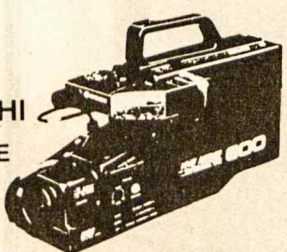
Dvikasetinis radijo magnetofonas — \$99.99

EUROPA

NATIONAL PANASONIC NV-M7EN

HITACHI VM-600 E

ENCHANTE INC.
IMPORTERS EXPORTERS

2938 Dundas St. W.
(i vakarus nuo Keele g-t.)

Tel. 769-0631

110/220 V • MULTI-SYSTEM • TV • VIDEO • AUDIO • APPLIANCES • CRYSTAL & CHINA

Kviečiame į VII-tą Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą: Lietuvos jaunimo atstovų Lietuvių išėivijų jaunimą Lietuvių turistus iš viso pasaulio kraštų

Kongresas vyks — Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje sekančia tvarka:

1991.XII.18 — 1991.XII.27 — Studijų dienos Argentinoje
1991.XII.28 — 1991.XII.31 — Kultūros dienos Urugvajuje
1992.I.1 — 1992.I.8 — Stovykla Brazilijoje
BUS IDOMIOS EKSKURSIJOS

Platesnę informaciją galima gauti pas savo krašto-miesto Lietuvių jaunimo sąjungos valdybą ar atstovus.

VII PLJ kongreso rengimo komitetas

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 500,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiksliai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųskite:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: "Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvių išėivijai!"

Lietuvos krikšto jubiliejus

VINCAS KOLYČIUS

Nors jau praėjo 3-ji metai nuo sukaikties minėjimo, tačiau vėl verta tą 600 m. krikšto jubiliejų prisiminti, nes šių metų pradžioje pasirodė jubiliejaus apžvalginis leidinys. Jis išleistas Lietuvos krikščionybės jubiliejaus komiteto, redaguotas Juozo Baužio.

Tai leidinys, kurį malonu paimti į rankas. Atspausdintas ant gero popieriaus, kruopščiai ir sistematingai paruoštas, su daugybe nuotraukų, ir, kas svarbiausia, puikiai pavaizduoja visą jubiliejų. Išryškina ne tik jubiliejų, bet ir pasirodymo trimetį, kuris prasidėjo 1985 m., o pats jubiliejus buvo atšvęstas 1987 m. Redaktorius lyg ir atsiprašinėja, kad leidinys išėjo pavėluotai, nes buvo sunkumų su medžiagos surinkimu, tačiau ji reikia pagirti už puikiai atliktą darbą. Ši leidinį skaitant pamatai, kas darėsi lietuviškose kolonijose, o taip pat ir Lietuvoje; atskiri straipsniai padeda įžvelgti į krikščionybės esmę ir jos žingsnius į lietuvių tautą.

Tai buvo istorija, tačiau ji neturėtų likti tik istorija. Mes galime sukrystalizuoti tam tikrus įvykius, užversti lapą ir sakyti, kad jau viskas atlikta. Skaitant šį leidinį, kyla daug klausimų apie krikščionybę Lietuvoje ir aplamai lietuvių tarpe, kur jie begyventų. Užtat leidinio pirmasis skyrius pavadintas "Jubiliejaus prasmė", ir to pirmojo skyriaus medžiaga ir mintys neturėtų baigtis su 1987 m. jubiliejaus iškilėmis, bet tęstis ir toliau. Vysk. P. Baltakis, OFM, savo žodyje "Jubiliejui besiruošiant" tiksliai apibūdina sukaikties tikslą, sakydamas: "Vieši ir iškilmingi minėjimai yra reikalingi ir svarbūs, tačiau jubiliejaus pasisekimas priklauso nuo to, kiek kiekvienas iš mūsų tapsime sąmoningesni krikščionys". Ar jubiliejus pasisekė? Į tai galime atsakyti kiekvienas atskirai, klausdami savęs: "Ar aš pasidariau sąmoningesniu krikščionimi?"

Pirmoje dalyje dr. A. Damušis savo straipsnyje "Per krikštą į Gvąją Dvasią" paliečia krikščionybės kelius į Lietuvą iš istorinio taško, pereina prie krikščionybės dabartyje, duoda daug citatų iš prof. A. Maceinos knygos "Ora et labora", ir kitų lietuvių filosofų, kaip St. Šalkauskio, J. Girniaus, kun. A. Paškaus ir kitų. Tai gana išsamus straipsnis.

VYTAUTAS PLUKAS

Pavasaraėja

bląskosi snieguolės lemties grėsmėje
šaltis pasiklydo kancioj gilioje

speigas pasikore ant kėslų savų
pumpuras jau semias spekos iš šaknų

pušys susigūžė raminas maldoj
diemedis išdygo palangėj jaukioj

varšos visos nuogos spalvų aušroje
graužiasi erskėčiai šviesoj aštrioje

egėlė neša skundą į dangų basa
nuožmiai jąja seka akla pabaisa

gilės sproginėja pusny tizioje
žuolės senolis paskendęs džiaugsme

vieversio dainelė nuaidi vagoj
taškosi verpetai tekmėj amžinoj

Metinė jaunųjų talentų popietė, kurią organizavo Anapilio parapijos tarybos kultūrinė sekcija, įvyko balandžio 1 d. Anapilio salėje. Nuotraukos kairėje vyriausia popietės organizatorė sol. Slava Žiemelėytė ir kultūrinės sekcijos sekretorė Vida Paškuvienė priima dovanėlę iš programos atlikėjų. Toliau launiejį menininkai, atlikę popietės programą. Iš kairės pirmoje eilėje: Ieva Kanovičiūtė, Arija Batūraitė, Vita McKenna; antroje eilėje: Daiva Batūraitė, Eugenija Ambrozaitė, Daina Baršauskaitė, Renata Staškevičiūtė, trečioje eilėje: Gintautas Neimanas, Aidas Batūra, Adriana Karkaitė, Venesa Staškevičiūtė, Lidija Puterytė. Nuotr. B. Tartydas

nis, kuriame paliečiama ne tik istorija, bet ir praktiškas krikščionybės įgyvendinimas bei pritaikymas gyvenime.

Antras skyrius pavadintas "Mes Dievo vaikai". Čia išspausdinti 5 Lietuvos vyskupų laišškai sukaikčiai ruošiantis. Reikia stebėtis, kaip Lietuvos vyskupai tikrai pajuto Šv. Dvasios veikimą, paskelbdami 1985 m. jubiliejaus trimetį. Koks nuoseklus ėjimas prie 1987 m. jubiliejaus šventimo: 1985 m. paskelbti *Gerosios Naujienos* metais, 1986 — *Sąmoningo tikėjimo* ir 1987 — *Gyvos krikščioniškos dvasios* metai. Tie laišškai tebėra aktualūs ir šiandien. Juos vėl vertėtų pastudijuoti ne tik pasauliečiams, bet ir kunigams. Paskutinis, penktasis laiškas baigiamas šiuo sakiniu: "Tikrasis krikščionybės triumfas — tai Šventosios Dvasios viešpatavimas kiekvienoje geroje širdyje".

Taip pat atkreiptinas dėmesys į popiežiaus Jono Pauliaus II laišką Lietuvos vyskupams ir kun. dr. A. Paškaus straipsnį "Į ką mus kviečia tautos krikštas?"

Kitas skyrius, pavadintas "Dvasinio atsinaujinimo programa", kuriame religinės programos komisija davė tam tikras gaires ir medžiagos ruošiantis jubiliejui. Ses. Ignė Marijošūtė straipsnyje "Ar atsinaujinome?" trumpai peržvelgia, kas buvo daroma religinėje srityje. Į klausimą "ar atsinaujinome", sunku atsakyti. Gal ne tiek, kiek buvo planuota, tačiau tą atsinaujinimą jau galime tęsti ir dabar, jubiliejui pasibaigus.

Labai džiugu, kad leidinyje įdėtas skyrelis "Lietuvos evangelikai", o taip pat A. Vėliaus straipsnis "Įlūžusios nendrės Jis nenulauš", kuriame trumpai atvaizduota lietuvių evangelikų veikla Lietuvoje ir užsienyje.

Arkivyskupas J. Matulaitis paminėtas atskirame skyriuje "Į altoriaus garbę", nes 1987 m. birželio 28 d. jis buvo paskelbtas palaimintuoju, kas dar labiau išryškino jubiliejaus iškilmes.

Sekantys leidinio skyriai paskirti jubiliejaus iškilėms Lietuvoje ir Romoje. Taip pat išspausdintas visas Šv. Tėvo pamokslas ir dr. V. Vardžio paskaitos Romoje "Krikščionybė lietuvių tautos istorijoje" santrauka.

Toliau paveikslas piešiamas atskiruose skyriuose: "Minėjimai JAV ir kituose kraštuose". Daugiausia minėjimų vyko JAV-se. Leidinyje išspausdinti aprašymai su gausiomis nuotraukomis net iš 40 JAV lietuvių kolonijų. Trumpesni aprašymai iš Kanados, Pietų Amerikos, Australijos, Suvalkų trikampio ir Lenkijos parodo, kaip visi lietuviai jungėsi į šio svarbaus jubiliejaus paminėjimą.

Nepraleistas ir Lietuvai kardinolo paskyrimas, nors kard. V. Sladkevičius buvo paskirtas jau jubiliejui pasibaigus, 1988 m. gegužės 29 d. Kad visas jubiliejaus minėjimų paveikslas būtų pilnas, leidinyje taip pat suminėti visi konkursai, leidiniai ir ženklai. Leidinį praturtina ištrauka iš A. Maceinos knygos "Ora et labora", L. Andrikaus, K. Bradūno eilėraščių ir ištrauka iš A. Kairio dramos "Krikšto vanduo". Suminėti visi kiti leidiniai, pa-

sirodę trijų metų laikotarpyje, medalių ir pašto ženklų nuotraukos.

Jonas Kavaliūnas, krikšto jubiliejaus vykdomojo komiteto pirmininkas, ant kurio pečių buvo visa jubiliejaus našta, užbaigia apžvalginį straipsnį "Jubiliejui praejus". Jis atpasakoja visą nuveiktų darbų eigą ir išskaičiuoja visus talkininkus, kurie prie to didelio darbo prisidėjo. Atliktas milžiniškas darbas, kuris liks mūsų tautos istorijoje.

Leidinyje taip pat suminėti aukotojai, aukoję daugiau kaip \$100. Reikia pagirti redaktorių, kad leidinio pabaigoje išspausdino ir visą jubiliejaus vykdomojo komiteto pajamų ir išlaidų apyskaitą. Taigi netrūksta nieko. Turime pilną jubiliejui pasirodymo ir iškilnių bei minėjimų paveikslą.

600 LIETUVOS KRIKŠTO JUBILIEJUS. Redagavo Juozas Baužys. Medžiaga paruošti talkino J. Damušienė. Viršelio projektas ir paruošimas — Onos Baužienės. Išleido Lietuvos krikščionybės jubiliejaus komitetas. Spaudos darbai — "Draugo" spaustuvė.

Atsiųsta paminėti

CODEX MEDNICENSIS SEU SAMOGITIAE DIOCESIS. Pars II (1609.VI.26–1926.V.13). Collegit PAULUS JATULIS. Academia Litwana Catholica Scientiarum. Roma (Piazza della Pilotta, 4) 1989, p. 777. Tai ketvirtas tomas serijos "Fontes Historiae Litwanae". Jame sutelkti įvairūs dokumentai, liečiantys Žemaičių arba Telšių (nuo 1849 m.) vyskupiją. Jie apima laikotarpį nuo 1609 iki 1926 metų. Leidinio gale įdėtos nuotraukos buvusių minėtos vyskupijos vyskupų.

Satyrinių gabaliukų aruodas

Įspūdis susipažinus: įdomu, naudinga

Č. SENKEVIČIUS

Į knygų lentynas įsirikiavo nauja, kiek skirtingo pobūdžio ir geros išvaizdos knyga. Ne nepavartęs, gali teigti, kad tai bus kažkas kitoniška. Kaip gi kitaip — juk tai "Antras kaimas: veidai ir tekstai". Toks tos didoko formato knygos pavadinimas. Ir labai tikslus, nes knygoje gausybė nuotraukų, kuriuose veidai ir veiksmai, taipgi ir tekstai, kad ir ne visu, vaidintų gabalų ir gabaliukų, tų būdingų sambūriui inscenizacijų, suscenuotų anekdotų, pašaipų iš visko, visų ir visur, puošmenų adpraskymo, kad pasimatytų gyvenimas toks, koks jis iš tikrųjų yra ir kokio dažnai nenorime matyti. Kad visa tai, štai, dabar sutelkta į vieną leidinį — tikrai sveikintina. Tai bene bus pats pirmasis sceninės satyros rinkinys ir kartu, žinoma, "Antrokaimo" nelengvo 1963 m. pradėto ir lietuviškai kultūrai reikšmingo darbo apžvalga.

Įvadų anglų kalba trumpai perbergama sambūrio prigimtis ir praeitis su vardais ir datomis. Lietuviškai "Kas iš anksto žinotina" paaiškinama apie pačią knygą: kodėl, kas ir kaip? Suminėta visa eilė recenzentų, padėkoto autoriams, fotografams, ypač dailininkui Petriui Aleksai, kurio darbu išėjo ši knyga graži. Toliau Bronius Vaskelis apžvelgia lietuvių satyros teatrų, plačiau pa-

Didysis vitražas Lietuvos Kankinių šventovėje Toronte. Mississauga. Jis vaizduoja lietuvių tautos kovą už krikščioniškąjį tikėjimą. Autorius — dail. ALBINAS ELSKUS. Nuotr. O. Burzdžiaus

liesdamas Kauno "Vilkolaikį" ir Čikagos "Dzimdzi drimzi". Paryškintas trumpas, bet atgaivus Heñriko Kačinsko vadovautos pokariinės "Klumpės" laikotarpis. Prie viso to būtų čia tikę nors kiek paminėti ir okupuotos Lietuvos satyrinio teatro raidą ir bruožus. Mykolas Druga straipsnyje "Nusižudyti, tikėti ar... kvatoti" paanalizuoja vaidybinių kūrų iš esmės prigimties bei moralės požūriais, pastebi, kad "jau 40 su viršum metų mūsų broliai ir seserys tėvynėje lanko totalistinės logokratijos mokyklą, kurios deka jie tapo puikūs aktorai gyvenime". Siūloma mintis, kad tai viena iš didžiųjų pamokų teatriniams talentingumui ugdytis. Išeivijoje priešpastatyti esą galėtume tik "Antrą kaimą".

Toliau platokai apžvelgiama Antanto Gustaičio "Kelyje į pažadėtąją žemę". Tai gana aštriom vylėjom persmaigstyta išeiviskoji buitis su visom partijom, kryptim ir nesantikom. Kazys Almenas "Ištako-se" gėrisi ir stebisi Titu, Staškauku, Butėnu ir kitais "Antro kaimo" veteranais, ištesėjusiais daugiau kaip dvidešimt penkerius metus tame "kaime" bristi gilų purvynėlį ar šluostytus nuo prakaituoto veido dulkes. Kaip vienas pradininkų rašinio autorius prisimena "akląjį" R. Cinką, įtikinančią suvaadinusį, perkant bare alų ir žiūrovus apstulbinusį, kai atsargiai pro duris išleistas, sėdęs prie automobilio vairo ir nudūmęs...

Prievažda tituluojamas Algirdas Titus Antanaitis "Juokiamės pirmiausia iš savęs" pirmojeje rašinio dalyje pasikalbėjimu su Liūtu Mockūnu

paaikšina, kas iš tikrųjų yra "Antras kaimas", kaip keitėsi sambūrio pobūdis, iš kur būdavo gaunami tekstai, koks apalaimai antrakaimiečių įnašas į kultūrinį mūsų gyvenimą. Nuotraukomis perpiojtos apžvalgoje randame ištisas grupes aktorių, paryškintų, pacharaktizuotų, skaitome prisiminimų kam ir kaip teko jungtis į sambūrį, kas patiko, kuo užsikrėtė. Pagaliau — 380 puslapių paskirti vaidinimų tekstams, atsiliepimams ir vėl nuotraukoms, nuotraukoms, kuriuos beveik visos ryškios ir "judandčios" labai padeda tekstų sausras. Čia, galima sakyti, sudėtas ir surištas antrakaimiečių antrasis (o gal ir pirmasis?) gyvenimas. Nors "Antras kaimas" per savo veiklos vos ne tris dešimtmečius aplankė visus didžiuosius išeivijos lietuvių telkinius, dabar jau ir Lietuva — bet žiūrovams būdavo pabarstyti atskiri ir maži satyrų ir juokelių trupinėliai. O didysis viso to aruodas — šitoji knyga. Reikia tik ją atsiversti ir skaityti. Šiek tiek vaizduotės — ir būti buvęs teatro. Knygos pabaigoje atspausdinta išsiteninė chronologija: kada, kur ir kas vaidino.

"ANTRAS KAIMAS: VEIDAI IR TEKSTAI". Sudarė Algirdas Titus Antanaitis. Dailininkas ir techninis redaktorius Petras Aleksa. Viršelės: dail. Vincas Lukas. Spausdino M. Morkūno spaustuvė Čikagoje. Tiražas — 1000 egz., 448 psl. ir viršeliai. Spaudai paruošė ir išleido Amerikos lietuvių bibliotekos leidykla (Lithuanian Library Press, Inc.), 3001 W. 59 St., Chicago IL 60629, USA. Kaina — \$20.

• Gyvenimas be lietuviškos spaudos yra bėgimas nuo savo tautos.

Naujas leidinys

apie sibirinius lietuvių trėmimus, savųjų išdavystes, gyvenimą Sibire vaikų, mokinių, suaugusių, mokytojų, kunigų, ūkininkų, valdininkų ir kitų tautiečių.

Tai dokumentinės apybraižos

AŽUOLŲ RANDAI.

Leidinyje gausiai iliustruotas nuotraukomis, išleistas "Tėviškės žiburio", 127 psl. Kaina — 6 dol., (su persiuntimo išlaidomis — 7 dol.).

Autorė — buvusi tremtinė **Antanina Garmutė**.

Užsakymus siųsti: "Tėviškės žiburiai", 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Apreiškimo parapija Bruklne pernai neteko Kalifornijon išsikėlusio vargonininko ir choro vadovo muz. Viktoro Ralio. Tai buvo smūgis visai Niujorko lietuvių kolonijai, nes jis dirbo ir su kitais muzikiniais vienetais. Muz. V. Ralys Los Angeles mieste sukūrė lietuvišką šeimos židinį su Wendy Antanaityte. Jaunuosius sutuokė vysk. Paulius Baltakis, OFM. Naujaisis Apreiškimo parapijos klebonas kun. Vytautas Palubinskas vargonininke ir choro vadove dabar pakvietė neseniai iš Lietuvos atvykusią Gintarę Jakelaitytę-Bukauskienę, ten studijusią fortepijoną ir chorvedybą.

JAV LB kultūros tarybos 1989 m. dailės premiją laimėjo niujorkietis dail. Kęstutis Zapkus, priklausantis jaunesniajai dailininkų kartai, tapybą studijavęs Čikagos dailės institute, savo kūriniais pasižymėjęs pas amerikiečius. Garsinis filmas apie dail. K. Zapkaus tapybą yra laimėjęs I vietą XVI-jame tarptautiniame filmų festivalyje Čikagoje 1980 m. Tūkstančio dolerių premija, kurios mecenatas yra JAV lietuvių fondas, jam paskyrė dail. Vidos Kristolaitytės vadovaujama dailininkų komisija — Viktoras Vizgirda, Vytautas Kašuba, Elena Kepalaitė ir Elena Urbaitytė.

Šeštąjį mokslo ir kūrybos simpoziumą, įvykusį 1989 m. lapkričio 23-26 d.d. Čikagoje ir Lemonte, filme įamžino ilgesnį laiką viešėjęs Lietuvos kino studijos dokumentinių filmų rež. Arvydas Renekis. Dviejų valandų trukmės filmo peržiūra vasario 9 d. buvo surengta pas architektą Albertą Kerelį. Į dokumentinį filmą įjungti pagrindiniai bendrinio pobūdžio renginiai: simpoziumo atidarymas, didieji posėdžiai, dailės parodos, literatūros ir dainos vakaras, uždarymo akademija, iškilmės prie Lietuvos laisvės kovoms skirto paminklo. Filme taipgi matyti su simpoziumu susietos dvi lietuvių institucijos — Jaunimo centras Čikagoje ir Pasaulio lietuvių centras Lemonte. Ryšius su Lietuva atspindi Čikagos dangoraižių panorama papildantys naujieji Vilniaus pastatai. Rež. A. Renekio filmą planuojama rodyti platesniems lietuvių sluoksniams išeivijoje ir Lietuvoje.

JAV LB kultūros tarybos 1989 m. tūkstančio dolerių teatro premija bus įteikta aktorii Arūniui Čiuberkiui balandžio 21 d. X-tojoje premijų šventėje Floridos St. Peterburge. Premijos mecenatas — JAV lietuvių fondas. Ją paskyrė vertintojų komisija Los Angeles mieste: Petras Maželis, Vincas Dovydaitis ir Algimantas Žemaitaitis. Premija, matyt, buvo įvertintas Arūno Čiuberio darbas su profesiniu baltiečių teatru "Arts Club Theatre", įsikūrusiu lietuvių Aušros Vartų parapijos patalpose Niujorko Manhattane. Baltiečių teatrui vadovauja esė Linda Pakri, jos vyras Paul Taylor Robertson ir Arūnas Čiuberis. Teatras yra paruošęs tris lietuviškus spektaklius anglų kalba. Jų sąrašą sudaro: Antano Skėmos drama "Pabudimas", rinkiniai lietuvių poetų eilėraščių "Išraižyta gintare" ir Sauliaus Šaltenio pjesė "Škak, mirtie, visados škak", sukurta apysakos "Riešutų duona" motyvais.

Klivlando "Grandinėlės" atsisveikinimo koncertas įvyks Dievo Motinos parapijos salėje balandžio 21, šeštadienį, 7.30 v.v. Renginyje vadinas atsisveikinimo koncertu, nes Liudo Sagio įsteigta "Grandinėlė", ilgu metu susilaukusi JAV lietuvių, ruošiasi išvykai į Lietuvą. Ten ji viešės birželio 28 — liepos 13 d.d. Numatytas atskiras "Grandinėlės" koncertas Vilniaus sporto rūmuose ir įsijungimas Tryliktojon tautinėn Lietuvos dainų šventės liepos 5-8 d.d. Išvykai vadovaus administratorė Aleksandra Sagienė. Dainų šventės tautinių šokių programoje atskirą svečių grupę sudarys Klivlando "Grandinėlė", Čikagos "Grandis", lietuvių šokėjai iš Australijos ir Suvalkų trikampio. Prie jų turbūt teks prijungti ir iš Kanados vyksiantį G. Breichmanienės vadovaujamą "Gyvatara". Vilniū "Grandinėlė" nuvės JAV prez. G. Busho sveikinimą. Išvykon, be Liudo ir Aleksandro Sagių, įsijungs 48 šokėjai ir šokėjos, muzikantai Romas Strimaitis ir Rimas Bilūnas. Programą atsisveikinimo koncertui ir išvykai ruošia Liudas Sagys su jaunomis vadovėmis R. Motiejūnaite-Booth ir A. Gedyrte.

Klaipėdos liaudies meno salone pirmąjį savo darbų parodą surengė klaipėdiečiai Jonas ir Jantina Vilimai. Lankytojų laukė įvairiausių formų ir dydžių molinės vazos, ašočiai, žvakidės, šviestuvai, dekoratyvinės lėkštės. Jono Vilimo senelis Stasys molinius indus lipdė dar baudžiaunos laikais. Dabar Vilimų šeimos tradicijas tęsia trečiosios kartos atstovas Jonas, pamėgęs puodžiaus amatą. Parodos lankytojai žavėjosi jo ažuriniais suvenyriniais krepšeliais, liaudiškais ornamentais, stilizuotais lėpiniiais papuoštais netikėtų glazūros atspalvių dirbiniais.

Vilniaus operos ir baletu teatras kovo 17 d. vilniečius pakvietė į repertuaran vėl sugrįžtančios Jurgio Karnavičiaus "Grazinos" premjerą. Naujajį šios operos pastatymą paruošė dirigentas Vytautas Viržonis, vyr. chormeisteris Česlovas Radžiūnas, rež. Eligijus Domarkas ir dail. Henrikas Ciparis. Pagrindinius vaidmenis sukūrė: Grazinos — soprana Gražina Apanavičiūtė ir Stasė Gižaitė, Liutauro — tenorai Zenonas Zemaitis ir Antanas Tverega. J. Karnavičiaus operos "Grazina" libretą Adomo Mickevičiaus poemos motyvais yra parašęs Kazys Inciūra. "Grazinos" libretas ir muzika nukentėjo dėl A. Ždanovo nutarimų 1946 m. atnešto perredagavimo ir darąyto "šviesios atminties" finalo. Dabar tie sovietinių cenzorių įsakytai pakeitimai išmesti. Paliktas tik cenzorių nepalietas "Grazinos" operos originalas, atspindintis amžiną lietuvių kovą už laisvę.

Lietuvos rašytojų sąjungos valdybos prezidento posėdyje vasario 6 d. aptarti planuojamų paminklų reikalai. Nutarta pranešti Vilniaus miesto vykdomajam komitetui, kad paminklo Antanui Venclovai nestatytų Vilniuje prie Lietuvos rašytojų sąjungos. Dėl jo veiklos ir kūrybos prieštaringumo reikia pasirinkti santūresnes pagarbos formas. Rašytojai betgi nepritaria A. Venclovos niekinimui. Esą reikia iš naujo prisiminti jo svarbiausius kūrinius ir nuopelnus, susietus su rašytojų telkimu. M. K. Čiurlionio kūrybos įvertinimu, lietuvių literatūrinio palikimo leidimu, užsienio rašytojų populiarinimu. Rašytojų atminimą įamžinant komisija paprašyta paruošti pasiūlymus dėl V. Mickevičiaus-Krėvės paminklo Merkinės apylinkėse, dėl jo ir V. Mykaloičio-Putino paminklų Vilniuje. "Poezijos pavasario '90" organizacinės komisijos pirmininku valdybos prezidentas patvirtino V. Sventicką, nariais — A. Bernotą, F. Jakubauską, P. Palilionį, J. Vaidiūnaite. Lietuvos rašytojų sąjungos visuotiniame susirinkime kovo 21 d. "Pergalės" žurnalo vyr. redaktoriui, pakeitusiu po daugelio metų pasitraukiantį Algimantą Baltakį, patvirtintas Juozas Aputis. Susirinkimo dalyviai Lietuvos rašytojų sąjungos savaitrašio "Literatūra ir menas" vyr. red. Leonidą Jacinevičių pakeitė Vytautu Rubavičiumi.

Panevėžiečiai bibliotekininkai surengė įdomią parodą, lankytojus supažindinusią su tragiškos lemties palieštais kūrėjais, kurių sąrašas buvo įjungti: Bronius Krivickas, Mamertas Indriliūnas, Kazys Jakubėnas, Paulius Drevinis, Eugenijus Matuzevičius, Vytautas Macernis, Pranė Aukštikalnytė-Jokimaitienė, Paulius Jurkus, Henrikas Nagys, Alfonsas Nyka-Nilūnas ir Kazys Bradūnas. Jų atminimui buvo skirti prasmingi literatūrologo Virgilijaus Gasiilūno žodžiai: "Jie gimė pirmiaisiais Lietuvos nepriklausomybės metais, baigė lietuviškas mokyklas, pradėjo studijuoti lietuviškame universitete, net, matyt, neįsivaizduodami, koks Golgotos kelias neturks prasidės. Jie buvo pasiryžę sukurti laisvos tautos vertą europinio lygio kultūrą..." Parodos lankytojų laukė tų ilgai nutylėtų kūrėjų knygos, nuotraukos iš panevėžiečių asmeninių archyvų, bibliotekos fondų. Tais pačiais V. Gasiilūno žodžiais buvo pradėta ir Biržų pilyje surengta literatūrinė popietė, skirta dviem partizaninėse pokario kovose žuvusiems Biržų gimnazijos auklėtiniam — prozininkui Broniui Krivickui ir poetui Mamerui Indriliūnui. Apie tuos du pradedančius kūrėjus kalbėjo filologijos mokslų dr. V. Kubilius, istorikas J. Tumelis, "Sietyno" bendradarbiai D. Kuolys ir G. Mikalaitis, abiejų žuvusių jaunų literatų seserys Ona ir Aklvilė.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 9 1/4 %	Asmeninės paskolas
180-185 d. term. ind. 10 %	nuo 13 1/4 %
1 metų term. indėlius 10 1/4 %	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 10 %	nuo 13 1/4 %
3 metų term. indėlius 10 %	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk. ... 11 1/2 %	Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. ... 11 %	1 metų 12 3/4 %
3 metų GIC-met. palūk. ... 11 %	2 metų 12 1/2 %
1 metų GIC-met. palūk. ... 10 1/4 %	3 metų 12 1/2 %
RRSP, RRIF ir OHOSP ... 9 %	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 11 1/4 %	1, 2 ir 3 metų 11 1/4 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 10 1/2 %	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 10 1/2 %	
Taupomąją sąskaitą 8 %	
Kasd. pal. taupymo sąsk. ... 9 1/2 %	
Kasd. pal. čekių sąsk.iki ... 5 1/4 %	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morkičius iki 75% įkainoto turto vertės. Pardudame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (valias sąskaitas).

AKTYVAI virš 45 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairios kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTVĄ (KOMPIUTERĮ)

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių
- įrengiu aliumininius gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

AUTOMOTIVE FIBER AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7

Telefonas: 625-0707 Savininkas – Tom Thompson

Kokia
jūsų namo
vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl
nemokamo jūsų namo įkainojimo.

ANTANAS GENYS

an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8

232-9000
res: 231-2839

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju,
nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas

Tel. 231-5641, namų 766-5857

Allstate 5233 Dundas St. W. (arti Kipling)
Islington, Ontario M9B 1A6

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Posėdžiauja Kanados sporto fondo valdyba. Iš kairės: Sigitas Krašauskas, Algimantas Banelis, Mečislavas Empakeris, pirm. Pranas Berneckas, Mindaugas Leknickas ir Jonas Nešukaitis. Nuotr. St. Dabkaus

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Kanados lietuvių sporto fondas

Vienas iš lietuviškojo charakterio bruožų yra baimingumas ir netikrumas sėkmingam darbui bei siekiam. Tai ypač išryškėjo Sporto fondo kūrimo metu. Nuolatinis galvojimas, kad mes čia gyvename laikinai ir pirmą progą grįšime Lietuvon, dar labiau ugde neaktyvumą. Net ir fondą įkūrus, dar vyko posėdžiai, kad sustabdytų eigą. Pagaliau priešingai vėjai palengva pradėjo apsimti.

Prieš dvyliką metų

Akstiną ir pradžią Sporto fondui davė Pirmosios pasaulio lietuvių sporto žaidynės Toronto 1978 m. Sporto žaidynės, V-jį JAV ir Kanados dainų šventę, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas ir sudarė 1 Pasaulio lietuvių dienų programą. Tai vyko 1978 m. birželio 26 – liepos 5 d.d. Tenka atsiminti, kad tai buvo pirmas trilypis renginių bandymas. Rengėjams didžiausią rūpestį sudarė finansai. O kas mokės susidariusias skolas, bei planas nepasisekė? Tai kone kiekvienas organizacinio komiteto narys sau ir posėdžiuiose šitaip kelet klausimų. Tačiau visų minėti renginiai, parodos ir mažesni suvažiavimai praėjo sėkmingai. Svarbiausia, nebuvo nuostolio, o susidarė nemažas likutis. Tada iškilo ir likučių pasidalinimo problema. Sporto atstovams renginių organizaciniame komite- te teko smarkiai susiremti su bendruomenės ir dainininkų dalininkais. Sportininkai aiškino, kad, jei kelionės išlaidos apmokamos choris- tams, tai juo labiau derėtų pa- remti sportuojančių jaunimą, nes jo kišenės pustėtos (daugiausia gimnazistai ir studentai), o daini- ninkų dauguma dirbantys. Deja, ir tai nebuvo atsiverę. Buvo ir kitų nepageidaujamų dalykų, tačiau to neminėsim, kadangi kai kurių ren- gėjų nebėra gyvųjų tarpe. Žaidynių org. k-to nariai labai daug pasidar- bavo aukų rinkime sporto žaidy- nės (surinkta per \$30.000). Finan- su sutelkimui daug padėjo Stasys Kuzmas, Kanados Lietuvių fondas ir kiti pavieniai aukotojai. Todėl apmokėjus visas susidariusias iš- laidas, žaidynių kasoje liko \$34.400. Pranas Berneckas, žaidynių organi- zacinio komiteto pirmininkas, pa- siūlė steigti Sporto fondą, kurio gaunami nuosimčiai finansuotų Šiaurės Amerikos fizinio auklėjimo ir Sporto sąjungos veiklą. Tam sumanymui buvo priešingi visi or- ganizacinio komiteto nariai, išskyrus Vincą Ignaitį, buvusį Pabaltijo bei Lietuvos čiuožimo meistrį ir tenisininką (užauginęs tris stalo tenisininkus meisters dukras) Joną Nešukaitį. Pagaliau po visų truk- dymų ir vargų Kanados lietuvių sporto fondas (Canadian Lithuanian Athletic Foundation) buvo įregist- ruotas 1980 m. spalio 23 d. pagal Ontario Corporation Act Ontario provincijoje ir turi provincinį čar- terį. Tačiau Sporto fondo veikla ir parama apima JAV ir Kanadą. To- dėl kiekviena SALFASS centro val- dyba, kur ji bebūtų, ar Čikagoje, To- ronte, Klivlande ar kitur, visada kasmet (paprastai lapkričio mėne- sio pradžioje) gauna apie \$3.000 – \$3.500 nuosimčių. Tai įgalina ir pa- lengvina vystyti sportinę veiklą. Per gerą dešimtmetį nuo fondo įkūri- mo jau gauta apie \$40.000 nuosimčių. Todėl Sporto sąjunga ir galėjo per- tą laikotarpį atlikti daug didelių darbų ir užsimojimų. Pinigai yra laikomi lietuviškuose bankuose. Reikia paminėti, kad opozicija Sporto fondui teigė, jog likučių pa- dalinimas tarp sporto klubų atneš- tų daug daugiau naudos. Tuo tarpu fondo istorija įrodo visai priešingai gaunamą naudą. Sporto fondo statū- tą paruošė architektas Algimantas Banelis.

Fondo teisinė struktūra

Sporto fondo reikalus tvarko val- dyba ir taryba. Valdya sudaro: pirm. Pr. Berneckas, sekr. Algiman- tas Banelis, izd. J. Nešukaitis, Min- daugas Leknickas ir Sigitas Kra- šauskas – valdybos nariai. Taryba susideda iš 7 narių: Alfonsas Bal- nis, Mečys Empakeris, Stasys Dar- gis, Jonas Gustainis, Rimantas Son- da, Algis Kairys ir Leonas Meškaus- kas. Taryba renkasi posėdžių bent vieną kartą per metus. Fondo augi-

mas nuo įkūrimo buvo gana lėtas ir pasiektas tik \$45.500 suma.

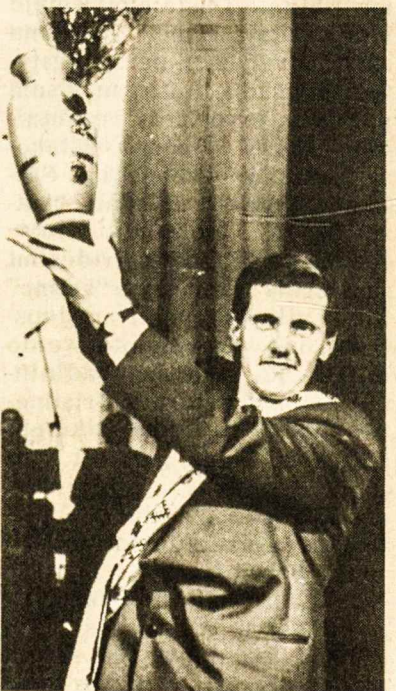
1989 m. spalio 19 d. įvyko valdybos ir tarybos posėdis: nutarta pravesti laike vienerių metų Sporto fondo vųjų fondo kapitalo padidinimui. Norima jį padidinti iki \$100.000, ir tada Sporto sąjungai nesudarytų didelių sunkumų vystyti sportinę veiklą.

Vajaus pradžia tikrai džiugi. Leonardas Kirkilis, nuolatinis sporto veiklos rėmėjas ir skatintojas Spor- to fondui paaukojo \$1.000. Taip pat Balys Savickas, buvęs "Vyčio" spor- to klubo pirmininkas ir VI. Putvio šaulių kuopos ir SALFASS saudymo sekcijos daugiakartinis laimėtojas ir prizininkas, paaukojo \$1.000. Sporto fondas tikisi ir daugiau jų pasekėjų. Aukos šiam fondui siųsti šiuo adresu: Kanados lietuvių spor- to fondas, 32 Rivercrest Road, To- ronto, Ontario M6S 4H3.

Atitinkamai buvo papildytas ir pakeistas Sporto fondo statusas. Komiteto nariai gali būti ir SALFASS- gai nepriklausantys, bet jos tiks- lams priitarianys asmenys bei orga- nizacijos, į fondo kapitalą įnešę ne- mažiau dvidešimt penkis dolerius Kanados valiuta. Nariai, įnešę nuo \$100 iki \$500, yra laikomi fondo rė- mėjais; nuo \$500 iki \$1.000 – garbės nariai; nuo \$1.000 iki \$5.000 – me- cenatai; \$5.000 ir daugiau – fun- datoriai.

Fondo valdyba yra paruošusi lai- škus ir siuntines Sporto sąjungai pri- jaučiantiems asmenims, tikėdama gauti vienkartinę auką. Aukoję \$100 ar daugiau gaus pažymėjimą, atleidžiantį nuo federacinių paja- mų mokesčių.

Sporto fondas kapitalo dydžiu yra gana kuklus ir negali lygintis su Lietuvių fondu ar Tautos fondu. Sporto sąjunga prieš porą metų at- šventė 40 metų veiklos sukaktį ir daug- gelį kartų yra garsinusi Lietuvos ir lietuvių vardą pasaulinėje sporto arenoje. Šiandien tas vardas dar labiau žinomas, ir tai sportinio pa- sišvėtimo ir aukos lietuviškam sportui ir pažangai deka. Sporto są- jungos ir Sporto fondo kūrėjai po daugelio metų veiklos jaučiasi pa- vargę ir ieško poilsio, tikėdami, kad veteranų darba imtoliu taip sek- mingai tęs bei vystys jaunos Lietu- viškos galvos ir rankos. Inf.

GINTAUTAS UMARAS, dviejų aukso medalių laimėtojas Seulo olimpiadoje. Sporto žiūrovai vis rečiau jį pamato ant dviračio, tačiau vis dažniau – politinė- je veikloje bei laikraščiu pusla- puiuose. Nuotr. Valdo Malinausko

• Paremkite "Tėviškės žibu- rius" auką, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu pa- likimu. Dėkingi – "TŽ" leidėjai

Kreipimasis

Lietuvos tautinio olimpinio komi- teto ir Lietuvos respublikos kūno kultūros ir Sporto komitetas krei- pėsi į Lietuvos piliečius ir sporto visuomenę. (Vilnius "Sportas", 1990 m. kovo 15 d. laida)

Lietuva – valstybė. Tegul ir var- žoma pusė amžiaus trukusios anek- sijos palikimo, bet teisiškai ir tei- šėtai – valstybė.

Ilgai šios dienos laukėme, tikejo- mės ir džiaugiamės, kad ji paga- liau išaušo. Dabar turime ugdyti, puoselėti Lietuvą ir Jos Nepriklau- somybę.

Mes neįsivaizduojame Nepriklau- somos Lietuvos be kūno kultūros ir sporto, be sportininkų ir koman- dų, pasiryžusių iškelti lietuvišką Trispalvę pasaulio sporto arenose ir olimpinį žaidynių stadionuose. Lietuva nori, turi ir gali sugrįžti į sportinį pasaulio žemėlapi, tapti pilnateise tarptautinės sporto šei- mos nare.

Tikime, kad mus parems Lietuvos vyriausybė ir Lietuvos žmonės, ku- riems rūpi tautos stiprybė ir garbė.

Mes linkime sėkmės visoms Res- publikos sporto šakų federacijoms kelyje į tarptautinį pripažinimą ir primename: ši vasara – tarptauti- nių federacijų kongresų vasara. Tad ruošimės ir – telydi mus visus sėkmė.

Lietuvos tautinis olimpinis komi- tetas rengia dokumentų paketą Tarptautinio olimpinio komiteto kongresui ir tikisi, kad jau Barcelo- nos olimpiadoje dalyvausime su lie- tuviška Trispalve. Tereikia tarptau- tinių sporto organizacijų geranoriš- kumo. Tai pasakytina ir apie pasa- lio bei Europos pirmenybes, Euro- pos taurių varžybas.

Tačiau turime ir norime pabrėžti tai, jog nuo kovo 11 dienos TSRS rinktinės de jure ir de facto vėl yra kaimyninės valstybės rinktinės, o TSRS čempionatai – kaimyninės šalies čempionatai. Su kaimynais dera ir reikia kuo gražiau sugventi ir bendradar- biauti. Tačiau Lietuvos sportininkai dalyvauti TSRS čempionatuose, jeigu šie nėra atviri, ir atstovauti TSRS rinktinėms neturėtų.

Lietuva – valstybė. Stiprinkime ją, puoselėkime ir stenkimės gar- sinti, nebedami jokių sunkumų. Lietuvą turime tik vieną.

Skautų veikla

• Š. m. skautų-čių vasaros sto- vyklos vyks rajonais: Kanados rajono – rugpjūčio 5-18 d.d. "Ro- muvoj", Atlanto – rugpjūčio 19-26 d.d. BSA Camp Resolute, Bolton, MA. Tuo pačiu metu vyks vadovų- vių lavinimo kursai. Vidurio – liepos 14-28 d.d. "Rako" stovykl- lavietė, Custer, Michigan. No- rintieji stovyklose dalyvauti turi iš anksto registruotis.

• Jūros skautų-čių metinė bu- riavimo stovyklą vyks liepos 7-14 d.d. Vieta bus paskelbta vėliau.

• "Rambyno" ir "Šatrijos" tun- tai šv. Jurgio pasaulio sk. patrono šventę švęs balandžio 29 d. Lie- tuvos kankinių šventovėje ir sa- lėje.

• Sesės broliai skautės-tai, ar jau pradėjot rašyti rašinius konkursui? Primenama, kad gegu- žės 10 d. yra paskutinė data. M.

Aštuonioliktasis...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

tuvoje rinkimus stebėjęs libe- ralų partijos narys ir tos par- tijos kritikas Kanados užsienio reikalams Jesse Flis; irgi Lie- tuvoje rinkimus stebėjęs nau- jųjų demokratų partijos narys ir tos partijos kritikas Kan- ados užsienio reikalams kun. Bill Blaikie. Pastaruosius žy- menis įteikė Baltiečių federa- cijos lietuvaite vicepirminin- kė Rita Rudaitytė.

Padėkos žodį visiems atsi- lankiusiems diplomatomas, pa- rlamentarams bei senatoriams tarė Estijos konsulas Kanadai Ilmar Heinsoo.

Vakaras pasižymėjo didesne įtampa ir agresyvumu, nes lie- tuviai karštai agitavo parla- mentarus stipriau ir drąsiau pasisakyti už diplomatinį san- tykių užmezgimą su nauja Lietuvos valdžia.

FUTURE.I

REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates
Namų pirkimo
bei pardavimo
bendrovės atstovė
verslo 769-3300
namų 769-1835

• Patarnauja lietuvių kalba.
• Nemokamas namų įvertinimas

130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9

**Pirkite namus
geresnei savo atečiai**

"Automotion Repair Service" GARAŽAS
83 Portland Street, Etobicoke, Ont. Tel. 253-5206

Savininkas – Edy Palvenis
Pabandykite, nesigailėsite

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

9 1/4 % už 90 dienų term. indėlius
10 % už 6 mėn. term. indėlius
10 1/4 % už 1 m. term. indėlius
10 % už 2 m. term. indėlius
10 % už 3 m. term. indėlius
10 1/4 % už 1 m. GIC mėn. palūk.
11 1/2 % už 1 m. GIC invest. pažym.
11 % už 2 m. GIC invest. pažym.
11 % už 3 m. GIC invest. pažym.
9 % už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
11 1/4 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
10 1/2 % už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
10 1/2 % už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
8 1/4 % už namų planą - OHOSP (variable rate)
8 % už taupymo sąskaitą
9 1/2 % kasd. pal. sąsk. virš 10.000
6 1/2 % už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines
paskolas nuo...13 1/4 %
už nekilnojamo turto
paskolas (mortgages):
su nekeičiamu
nuosimčiu
1 metų 12 3/4 %
2 metų 12 1/2 %
3 metų 12 1/2 %
(fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų...11 3/4 %
(variable rate)

Asmenines paskolas
duodame iki \$65,000 ir
morkičius iki 75% įkai-
noto turto. Kitos pasko-
los: (Line of Credit) ir an-
trieji mortgicjai.

AKTYVAI virš 76 milijonų dolerių

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydįje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo- kamais čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlai- dos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGINGAI IR
DRAUGIŠKAI
PATARNAUS
STASYS JOKUBAITIS.

Telefonai 535-2331 arba 537-2869

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.

Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.

**Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir
Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – s a v i n i n k a i**
Namų įkainojimo skyrius

HURONIA YORK APPRAISAL CORPORATION

1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.

Telefonas (Toronto linijos)

(416) 773-6480, (416) 773-3779

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgicijų, palkimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.
associate broker

4887 dundas street west
islington, ontario M9A 1B2
res: 766-2897

232-2322

DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

SHERLOCK HOMES
REAL ESTATE INC.

**Jeit norite pirkti ar parduoti namą,
ar gauti informaciją, prašau man
paskambinti.**

Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.
Lina Kuliavienė tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

OVERSEAS VIDEO TAPE

Pakeičiame 3 val. video juostas iš vienos sistemos į kitą tik už \$45. Darbas garantuotas. NTSC, PAL, SECAM, Europos, Azijos, Afrikos ir Australijos sistemos (kanadišką ir atvirkščiai. 8 ir 16 mm filmas ir skaidres pakeičiame į video.

KODĖL MOKĖTI DAUGIAU?
Skambinkite tel. 244-1822.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal
susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus
ir vakarais

MARIUS E. RUSINAS, turįs aštuonerių metų
patyrimą, patarnauja visose pensijų srityse:

- RRSP – nuo 1 iki 10 metų garantuoti pažymėjimai
- RRIF pensijų fondas
- metinė renta (Annuities) – nuo 5 iki 20 metų išmokos abiem (vyriui ir žmonai) arba vienam (kitam mirus)
- įvairūs fondai (Segregated Funds) – gyvybės, sveikatos, grupinė drauda
- atstovauja visom gyvybės draudimo bendrovėm
- klientų patogumui, susitarus, atvažiuoja į namus

Canada Life Assurance Company
390 Bay St. nr. 600, Toronto M5H 2Y2
Darbo (416) 868-0922, namų (416) 848-0320

UNIVERSAL OVERSEAS SERVICES
1960 Ellesmere Road, Unit 6

Scarborough, Ontario M1H 2V9
Tel. (416) 438-7500

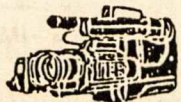
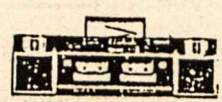
SIUNČIAME IR PARDUODAME PREKES Į
BALTIJOS VALSTYBES

- Apdraudžiame, supakuojame, palaikome sandėlyje
- Siunčiame iš išeilės
- Siunčiame dideles ir mažas siuntas
- Namų reikmenis, asmeninius ir kitus įvairius daiktus.

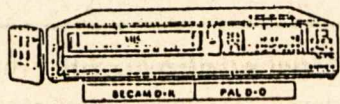
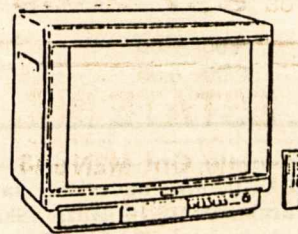
TAIP PAT SIUNČIAME IR PARDUODAME
220 VOLTŲ/50Hz ELEKTRINIUS REIKMENIS**NAUDOJIMUI EUROPOJE-LIETUVOJE**

SONY

NATIONAL PANASONIC

SIUNČIAME "TV", "VCR's, VIDEO KAMERAS, MICRO
KROSNELES IR DAUG DAUGIAU.

Turime įvairių šaldytuvų, krosnių, "freezers", skalbimo ir
džiovinimo mašinų, didelių ir mažų reikmenų.

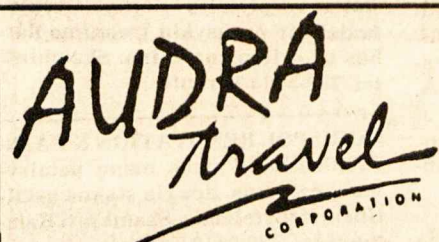
DRAUDA

"ALL THE
CHOICE IN THE
WORLD"

MASKELL INSURANCE
BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

KELIONĖS
Į LIETUVĄ
1990

Paremiant Sąjūdžio raginimą vengti Maskvos,
užsakome tiesiogines keliones į Lietuvą.

SKRIDIMŲ MARŠRUTAI:

Torontas-Frankfurtas-Vilnius (išskrenda kiekvieną šeštadienį);
Vilnius-Frankfurtas-Torontas (grįžta kiekvieną pirmadienį). Grįž-
tant, nakvynė Frankfurte; Torontas-Varšuva-Vilnius (išskrenda
pirmadieniais ir penktadieniais); Vilnius-Varšuva-Torontas (grįžta
trečiadieniais ir sekmadieniais). Grįžtant nakvynė Varšuvoje.
Apie visus šiuos ir kitus tiesioginius skridimus į Lietuvą, smulkesnių žinių
teiraukitės mūsų įstaigoje. Vietos garantuojamos (mokėjus \$200 rank-
pinigių. Vietų skaičius labai ribotas. Užsiskaitykite vietas dabar.

KVIEČIAME DALYVAUTI**LIETUVIŲ DIENOSE**

Australijoje - Melbourne
1990 m. gruodžio 26 – 31 dienomis.

Šventėje dalyvaus svečiai iš viso pasaulio ir Lietuvos.
Norintiems paruošta įdomi turistinė programa aplankant
Australijos įžymybes su lietuviškai kalbančio vadovo pagalba.

Bilieto kaina iš Toronto,

pilnai apmokant iki birželio mėn. \$1999 kan.

Tad aplankykite sveltinę Australijos lietuvių!
Smulkesnių žinių teiraukitės mūsų įstaigoje.

tel. (416) 769-2500, TELEX 06-967812, FAX (416) 763-6279
2100 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1M7
Registracijos numeriai 2559030 ir 2475066

Lietuvių jaunimo dalis kovo 11 d. Toronto Lietuvių namuose, sutinkant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimą
Nuotr. St. Vaštoko

SKAITYTOJAI PASISAKO**PERSKAITAU VIENU**
PRISĖDIMU

Ačiū už "TŽ". Perskaitau vienu prisėdimu. Dabar dar maloniau skaityti, nes randu daug pažįstamų. Pasaulis pasidarė daug mažesnis ir pažįstamesnis.

Įdedu 100 Kanados dolerių "Tėviškės žiburiams". Tegul jie šviečia ilgai, ilgai.

Kun. A. Svarinskas,
V. Vokietija

IŠ LENKŲ ŽODYNO

Žodis "Sąjūdis" Lenkijoje yra tiek pat žinomas ir plačiai linkniuojamas, kaip "Solidarnosc", "perestrojka", "bendra Europa" ar "užsienio pagalba". Lenkai niekaip negali susidoroti su tarimu, kirčiavimu antrą skiemienį su balsiu "u". Tiesa, teisingai tarti jiems nelengva, bet yra tame ir apgalvotos užmojis. Pradžioje reikėdė paniką, netikėjimą į sėkmę, nelinkėjimą gero lietuvių tautos laisvėjimui, pastaruoju metu kartoja taip, kaip baubą Lenkijos tautiniais ir valstybiniais interesams. Skiemens "ju" kirčiavimas ir pagarsintas tarimas tam labai tinka.

"Sąjūdis" dabartiniame lenkų žodyne primena jų būdo savybę žodyne žodžio piktybine reikšme ar jo tarimo perversija kaimyninių tautų atžvilgiu – lietuvių, gudų, ukrainiečių ir čekų. Buvo "litvomanai", buvo "taryba", kai po "ta ryba" – "toji žuvis", išjuokiant lietuvių besikuriantį valstybingumą: "Co to za ryba! Jaka to ryba?" – "Kokia tai žuvis! Kas tai per žuvis? Po to buvo jau ne tiek apsišaipymo, kiek nepasitenkinimo ir grėsmės išraiška tariamos pavardės: Smetonos, kiek mažiau, bet Voldemaro – visoje ir visų tarpukario Žečpospolitoje. II D. karo metais įsikando ir pakaltinamai kartojo ir vis dar kar-

toja net mokslineje istorijos literatūroje žodį "šauliai" – "šauliai". "Sąjūdis" judina lenkus – buvo pašiepiamai ir pakaltinamai kartojamas, dabar tariamas kaip baubas, kai Lietuva tvirtai žengia į nepriklausomybę ir laimėdė kovą.

Žinoma, tai nepasitarnauja Lenkijos tautinių santykių gerėjimui su Lietuva.

Balys Rūta

LEIDINIŲ PLATINIMAS

Iš Kanados ir JAV gaunamas anglų kalba knygas apie Lietuvą siuntinėjam bibliotekoms, universitetams, parlamentaram, spaudai ir t.t. savo pinigais, kadangi esu skolingas Lietuvai už nemokamą mokslą lenkų okupacijos metais Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijoje, Vilniaus universitete. Paštas Vokietijoje yra labai brangus (telefonas taip pat), nes pasiuntimui pvz. J. Daumanto knygos "Fighters for Freedom" reikia mokėti 2 markes, o Austrijon ir Šveicarijon reikia klijuoti 4.8 markių pašto ženklą. Iki šiol, įvairių leidinių esu išsiuntęs virš 170 egzempliorių, kitus įteikiau artimam Mannheimo miestui, apylinkės miestelių bibliotekoms, gimnazijoms ir t.t.

Tiesa, prieš keletą metų išsiuntinėta prel. dr. Pr. Gaidos "Erzbischof Teofilus Matulionis" leidinį apmokėjo pats knygos autorius.

Šiandieną galiu pranešti, kad be skelbtos dr. M. Arštikaitytės-Uleckienės 100 markių dovanos (iškeitęs čekį gavau 90 markių, kadangi bankas 10 markių atskaitė už patarnavimą) pasiekė mane Mississaugos gyventojas A. Brazio \$50 (kanadiškų) čekis. Spėju, kad ir jis yra skiriamas knygų pasiuntimui, kadangi Kanados lietuvių kultūros muziejų?

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

savo laiške rašo, jog "atlienate pasigėrėtina! gerą darbą Vokietijoje, garsindamas mūsų kovą". Dar vienas čekis – \$15 nuo Bruno Luko, Hot Springs, Arkans. Mano vilnietiškas ačiū, kadangi jau atėjo KLB reikalų vedėjos D. Deksnytės, rodos, šeštoji siunta "Violation of Human Rights in Soviet-Occupied Lithuania". Vasario mėnesio pabaigoje gavau rašytojos Bronės Martin dvi knygas: "The Wandering Sea Gull" ir "Dreams and Reality", liečiančias lietuvių moters pergyvenimus ir kančias, netekus laisvės Lietuvai. Viršeliai papuošti tautiniais motyvais, pvz. prie šulinio stovinti tautiniai drabužiais geltonplaukė lietuvaitė.

Rašytoja Bronė Martin savo laiške klausia, ar ji gali man atsiųsti daugiau leidinių. Be jokių abejonių – laukiau!

Susidomėjimas Lietuva auga. Jau ir gimnazijų mokytojai rašinius mokiniams skiria Lietuvos tema. Šiandieną kovo 5 d. net iš Diuseldorfo (nuo mano gyvenvietės 305 km) pasiekė mane telefoninis prašymas atsiųsti 17-mečiui sūnui literatūros apie Lietuvą, nes jis turi rašyti referatą. Tai jau penktas prašymas tik trijų savačių laikotarpyje. Be abejonės, visus prašymus patenkinau.

Dar kartą mano vilnietiškas ačiū už finansinę paramą knygų persiuntimui bei leidiniams.

K. Baronas

HALLING ELECTRICAL
(Estonian)

Gyvenamiems namams ir komerciniams pastatams.

- elektros išvedžiojimas
- elektros vielų atnaujinimas
- elektrinis šildymas
- vėdinimo įrengimas
- geras darbo atlikimas

Tel. 762-9190 LIC E 1044

J&L SULIMIERSKI and ASSOC.**INCOME TAX**

2290 Bloor street W.(at Durie) Toronto, 252-4566 (or 769-4558)

KOVOKIME SU GOBŠIA MOKESČIŲ SISTEMA!

Remdamiesi šiuo šūkiu, mes patikriname savo klientų kiekvieną atvejį, žiūrime tikras ir užslėptas galimybes, kaip sumažinti mokesčius jūsų naudai. Tokioje situacijoje, kaip nuo kuklaus \$27,800 uždario, reikia mokėti 40% nuo kiekvieno uždirbto dolerio. Esant sudėtingom mokesčių taisyklėm, kiekvienais metais milijonai mokesčių mokėtojų permoka jau ir taip aukštus mokesčius (atminkite Kanados mokesčių įstaiga nežiūrės, kad jums būtų geriau), bet mūsų TAX-PRO kompiuterinė sistema lengvai apskaičiuos jūsų naudai. Naudodami šią programą, mes garantuojame, kad mūsų mokesčių apskaičiavimai yra naudingi jums ir daromi kaip galima daugiau sumažinti jūsų mokesčius, ir tai atliekama su moraliniu įsipareigojimu.

JEI KLIENTAS NĖRA PATENKINTAS, JOKIO ATLYGINIMO IŠ JO NEIMAM

Savo įstaigoje, 2290 Bloor St. W., mes tuojau galime jums parodyti kompiuterio pagalbą apskaičiavimo rezultatus. Mes garantuojame, kad mūsų apskaičiavimai yra šimtaprocentiniai teisingi.

Jei klientas nėra pilnai patenkintas, mes grąžiname jam originalius dokumentus ir neimame jokio atlyginimo. Priešingai, mes net siūlome \$20.00 dovanai tam, kuris parodytų kaip geriau užpildyti mokesčių grąžinimo lapus.

VIENKARTINIS ATLYGINIMAS PILNŲ METŲ PATARNAVIMUI

Mūsų atlyginimo dydis remiasi jūsų mokesčių grąžinimo lapų pildymo sudėtingumu ir yra teisingai apskaičiuojamas mūsų kompiuterio. Nežiūrint didelių pakeitimų ir pridėtinų mokesčių formos sudėtingumų, praktiškai savo atlyginimą laikome praeitų metų lygį. Kompiuterio dėka ne tikai mūsų apskaičiavimai yra aukščiausios kokybės (daugiau kaip 20 sąskaitųbos kompanijų – "chartered accounting companies" – naudojami mūsų patarnavimui), bet ir atlyginimas yra labai žemas (pvz. paprastų mokesčių lapų užpildymas – \$24.00, statistinių lapų užpildymo vidurkis – tarp \$28.00 ir \$36.00). Be to mes teikiame AUTOMATIŠKĄ 30% NUOLAIDĄ jūsų sutuoktiniui(ei).

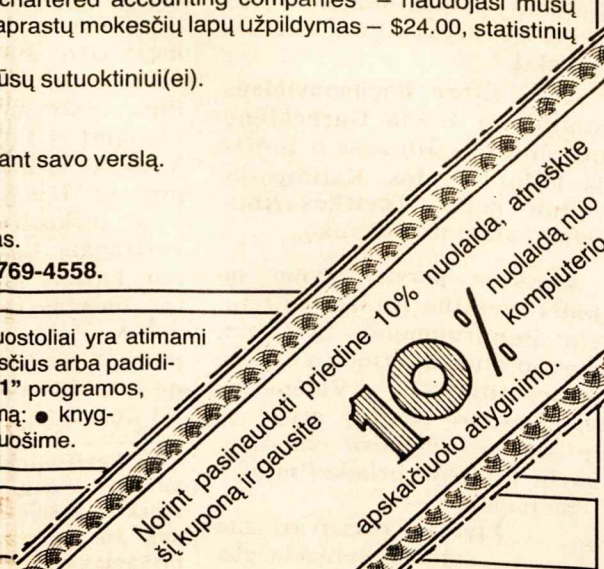
Atlyginimą taipgi įeina:

- Ištų metų mokesčių apskaičiavimo pagalba.
- Vienkartinis patarimas pradedant arba parduodant savo verslą.
- Investavimo patarimas, arba
- nuomojimo nuosavybės pajamų patarimas.
- Investuoto pastato nuomojimo pajamų patarimas.

DĖL PLATESNIŲ INFORMACIJŲ SKAMBINKITE tel. 769-4558.

DĖMESIO VERSLININKAI! Atsiminkite, kad verslo nuostoliai yra atimami nuo kitų pajamų šaltinių, tokiu būdu sumažinant jūsų mokesčius arba padidinant mokesčių grąžinimo sumą. Dėka mūsų "BUSINESS 1" programos, mes teikiame platų patarnavimą už neįprastai žemą atlyginimą: • knygvedyboje, • pajamų ir išlaidų lapuose, • balanso lapų paruošime.

Įstaiga atidaryta darbo dienomis nuo 10 v.r. – 19 v.v.,
šeštadieniais nuo 10 v.r. – 16 v.v.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500
Bloor ir Jane gatvių kampas
Toronto, Ontario M6S 4W3
Telefonai:
įstaigos (416) 762-7393
namų 233-0303

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS

B.C.L., LL.B., M.B.A., M. Eng.

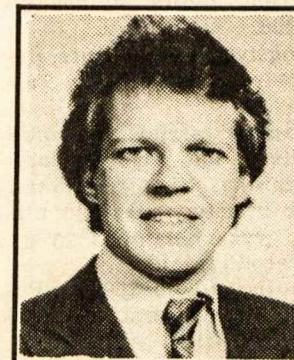
15 John St., Suite 2
Weston, Ontario M9N 1J2
Tel. 240-0594
Fax. 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio
bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200
prie Windermere Ave.
Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas
įstaigos (416) 763-3362

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonai – (416) 864-2734

1-800-387-1883 (toll free)

- Turi daugiau kaip 13 metų patyrimą investicijų srityje
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

EDMUNDAS M. PAKŠTAS

Namų pirkimo ir pardavimo atstovas
Toronte ir Wasagoje

Tel. 534-7788

431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N3
Fax 534-8953

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker

FAX 233-0285

Tel. 233-3334

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.

Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER

INSURANCE
BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Bussiness" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA – INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" SPAUDOS BALIUS

1990 m. balandžio 21, šeštadienį, didžiojoje Anapilio salėje

Visus dalyvauti kviečia –

"Tėviškės žiburių" leidėjai

Meninėje programoje išgirsite su nauju dainų repertuaru Toronto "SUTARTINĖ". Šokiams gros "Les & The Music Masters" orkestras. Bilietai užsakomi "TŽ" administracijoje tel. 275-4672.

Pradžią – 6.30 valandą vakaro, meninės programos – 7.00 v.v.

TORONTONT

Anapilio žinios

— Mūsų parapijos vaikučių choras ir dainos vienetas "Sutartinė", vadovaujant muz. N. Benotienai, gražiai giedoja per D. šeštadienio pamaldas ir per 9.30 v.r. Vėlykų Mišias. Per Kristaus prisikėlimo apeigas giedoja mūsų parapijos choras vadovaujamas muz. J. Govėdo. Taipgi giedoja sol. R. Rimas Paulionis, kuris giedoja ir D. ketvirtadienio, D. penktadienio bei D. šeštadienio apeigose. D. šeštadienį litanią apeigose giedoja Vytautas Minkevičius iš Lietuvos.

— Sekmadienį, balandžio 22, tęsiamos pasirošimo pamokos Pirmajai Komunijai – po 9.30 v.r. Mišių, Sutvirtinimo sakramentui – po 11 v.r. Mišių parapijos klebonijoje.

— Aukos Vasario 16 gimnazijai bus renkamos balandžio 22, sekmadienį, po pamaldų parapijos salėje.

— Toronto arkivyskupija skelbia gegužės 6, sekmadienį, dvasių pašaukimų dieną.

— Motinos dienos pietūs Anapilio salėje bus gegužės 13, sekmadienį, 1 v.p.p. Numatyta jaunimo atliekama meninė programa. Maistą ruoš J. Gurklienė.

— Aukojai Šv. Jono liet. kapinėms: \$200 – A. S. Gineitis; "Caritas": \$100 – P. J. Malia; \$25 – V. Jasiūnienė; Relig. Lietuvos šalpai: \$648 – P. O. Dabkai; \$200 – Wasagos moterų būrelis; parapijai: \$500 – kredito kooperatyvas "Parama"; \$200 – Č. Pėzdzičė; \$100 – O. Vėlyvienė, N. Uogintienė; \$50 – D. V. Paskai.

— Mišios balandžio 22, sekmadienį, 9.30 v.r. už Benotų ir Ramanauskų mirusius, 11 v.r. – už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. – už a.a. Eleną Dambrauskienę.

Išganytojo parapijos žinios

— Balandžio 22 ir 29 d.d. pamaldos šventovėje įprastu laiku, 11.15 v.r.

— Parapijos tarybos posėdis – balandžio 18, trečiadienį, 7.30 v.v.

Lietuvių namų žinios

— Lietuvių slaugos namams aukojai: \$100 – K. V. Stirbiai; \$50 – V. S. Liūmimas ir P. G. Stauskai; \$20 – I. R. Kymantai, P. G. Stauskai a.a. P. Žaliausko atminimui. Iš viso statybos fonde yra \$167,909. Aukos priimamos "Paramoje" sask. nr. 8711, Prisikėlimo parapijos kooperatyve sask. nr. 155332-17 ir "Talkoje" sask. nr. 4259. Aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių.

— LN valdybos posėdis – balandžio 19, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Balandžio 22, sekmadienį, 1.00 v.p.p. LN įvyks vėlykinių pietūs. Bilietus reikia užsisakyti. Jie gaunami pas moterų būrelio nars ir darbo valandomis Lietuvių namų raštinėje, tel. 532-3311.

— Liepos 8, sekmadienį, Lietuvių namų vyrų būrelis ir tautinių šokių ansamblis "Atžalynas" ruošia gegužinę Boyd Conservation area parke. Raginame visus mūsų narius ir svečius atkreipti dėmesį ir pasižymėti šią datą.

— Balandžio 29, sekmadienį, 1.00 v.p.p. LN seklėjoje įvyks LN visuomeninės veiklos komiteto posėdis. Jame dalyvaus "Atžalyno" ir sporto klubo "Jungtis" atstovai.

— Rugsėjo 11-19 d.d. Tėvų pranciškonų stovykloje ruošiamas Lietuvių namų poilsio stovykla. Dėl smulkesnių informacijų apie stovyklą ar gegužinę skambinti V. Drešeriui tel. 233-3334 arba A. Sukauskui tel. 244-2790.

Lietuvių kredito kooperatyvo "Parama" valdyba "Tėviškės žiburiams" paskyrė \$500.

Lietuvos generalinis konsulas Haris Lapas, tarpininkaujant parlamentariui John Bosley, balandžio 12 d. Otavoje buvo priimtas ministerio pirmininko Brian Mulroney štabo viršininko, kuriam perdavė prezidento V. Landsbergio laišką, adresuotą min. pirm. B. Mulronei. Štabo viršininkas pažadėjo laišką ministeriui pirmininkui perduoti tuoj po Vėlykų, kai jis grįš iš atostogų.

Tą pačią dieną gen. konsulas H. Lapas turėjo pasikalbėjimą su CBC Radio Canada International atstovu. Pokalbis buvo transliuojamas Europoje. Inf.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Didžiojoje savaitėje ir per Vėlykas giedoja parapijos choras, vadovaujamas muz. D. Viskontienės, akompanuojant Dangulei Radkieni ir Pauliui Vytui. D. savaitės apeigose giedoja mergaičių septintukė: E. Ambrozaitytė, K. Baliūnaitė, A. Karkaitė, D. Siruštė, A. Skrinskaitė, V. Underytė ir I. Viskontaitė. "Volungės" choristų dalis giedoja Vėlykų dieną per 10.15 v.r. Mišias. Po Prisikėlimo Mišių ir Vėlykų dieną parapijiečiai buvo pavašinti kava ir pyragais, kuriuos paruošė KLM moterų parapijos skyriaus nars.

— "Volungės" choro 15-mečio koncertas įvyks mūsų salėje gegužės 5 d., 7 v.v. Bilietai platunami sekmadieniais po Mišių mūsų salėje. Bilietus galima užsisakyti telefonu pas Juditą Melnykaitę tel. 763-2406.

— Pakrikštyta Austina-Rūta, Ilonos (Bubelytės) ir Pauliaus Tarvydu dukrelė.

— Parapijos tarybos susirinkimas, kuriame bus išrinktas tarybos pirmininkas, vicepirmininkas, sekretorė ir aštuoni sekcijų pirmininkai, įvyks balandžio 25 d., 7.30 v.v. Parodų salėje.

— Parapijai aukojai: \$500 – "Parama" kredito kooperatyvas; \$390 – D. Rautis; \$210 – A. Laurinaitis (Scarb.), R. A. Rygeliai; \$200 – V. Žemaitis; \$100 – Dalė ir Laima Simanavičiūtės, I. Vadauskienė, M. Andriulevičienė, K. A. Ambrozaitė, O. P. Karaliūnaitė, I. Čiurlienė, L. G. Matukai, E. J. Sičiūnaitė, I. V. Biskiai, P. I. Tarvydai, M. Bulvičienė, O. Vėlyvienė; \$50 – A. Byszkiewiczienė, J. Milkinas, A. Genys, D. R. Gagnė, E. Gruodienė, V. Rutkauskas, V. Racevičienė, M. J. Karl, R. V. Šiaučiučiai, P. Poškie, J. V. Zinkevičiai, O. Spurgaitienė; Vyskupo fondui: \$200 – dr. J. ir dr. M. Uleckai; rekolėkcijai išlaidoms: \$100 – J. B. Maziliauskai, V. Sinkevičius; \$50 – A. M. Bumbuliai, J. B. D., M. S. Bušinskai, P. J. Barakauskai, J. O. Gustainiai, A. Kavaliauskas, M. V. Kriščiūnaitė, V. J. Pleckaitė, P. Ūkelienė, V. Žilinskis; Religinei šalpai: \$50 – M. Bulevičienė; Share Life: \$50 – I. Jurcevičius; "Caritas": \$100 – K. Juknevičienė; vargšams: \$100 – V. Žemaitis, D. Zulonienė; \$50 – A. Rakauskas.

— Mišios balandžio 22, Atvelykyje, 8.30 v.r. – už Dautojų ir Saulėnų šeimos mirusius, 9.20 v.r. – už a.a. Bronių Kemešį, 10.15 v.r. – už a.a. Balį Radzevičių, už Butkevičių šeimos mirusius, už Gričių šeimos mirusius, 11.30 v.r. – prašant Lietuvai laisvės.

Mirė žymus kunigas

A. a. kun. dr. Tomas V. Žiūraitis, OP, 75 metų amžiaus, nuo 1962 m. gyvenęs Vašingtone, DC, žymus pamokslininkas, rekolėkcijų vedėjas, kultūrininkas, knygų autorius, daugelio lietuvių laikraščių bei žurnalo bendradarbis, mirė balandžio 15, Vėlykų pirmą dieną, laidojamas balandžio 18, trečiadienį, Vašingtone.

Tikisi taikaus sprendimo

JAV vyskupo tarptautinių reikalų komitetas vyskupo Roger M. Mahony 1990 m. balandžio 9 d. laisuku kreipėsi į Sovietų Sąjungos ambasadorių Vašingtone ir nurodė, kad Amerikos katalikų vyskupai stipriai pritaria atvirumo ir pertvarkos politikai, padedanti siekti laisvės, teisingumo ir tiesos Rytų Europoje ir pačioje Sovietų Sąjungoje.

Šiandien yra matoma, kad visa tai taikiu būdu siekiama Lietuvoje, kurioje daug metų buvo paneigtas savarankiškumas. "Mes esame labai susirūpinę šiomis dienomis besireiškiančiais jūsų valdžios veiksmais ir tikime, kad ji nepanaudos jėgos. Taip pat mums kelia rūpestį ir pranešimai apie didėjančią diskriminaciją prieš lietuvius, tarnaujančius sovietų armijoje. Mes nuširdžiai meldžiamės, kad jūsų valdžia ir visi atsakomybę įsijaučiantys pareigūnai susitartų, taikiai išspręstų problemas ir įteisintų Lietuvos gyventojų siekius".

JAV vyskupo tarptautinių reikalų komitetas vyskupo Roger M. Mahony 1990 m. balandžio 9 d. laisuku kreipėsi į Sovietų Sąjungos ambasadorių Vašingtone ir nurodė, kad Amerikos katalikų vyskupai stipriai pritaria atvirumo ir pertvarkos politikai, padedanti siekti laisvės, teisingumo ir tiesos Rytų Europoje ir pačioje Sovietų Sąjungoje.

Šiandien yra matoma, kad visa tai taikiu būdu siekiama Lietuvoje, kurioje daug metų buvo paneigtas savarankiškumas. "Mes esame labai susirūpinę šiomis dienomis besireiškiančiais jūsų valdžios veiksmais ir tikime, kad ji nepanaudos jėgos. Taip pat mums kelia rūpestį ir pranešimai apie didėjančią diskriminaciją prieš lietuvius, tarnaujančius sovietų armijoje. Mes nuširdžiai meldžiamės, kad jūsų valdžia ir visi atsakomybę įsijaučiantys pareigūnai susitartų, taikiai išspręstų problemas ir įteisintų Lietuvos gyventojų siekius".

Toronto "VOLUNGĖ" choras

gegužės 5, šeštadienį, 7 v.v., Prisikėlimo parapijos salėje.

PROGRAMOJE – **koncertas**
– vakarienis su vynu
– šokiai

Stalai numeruoti. Bilieto kaina \$30 asmeniui. Bilietai platunami parapijose po Mišių.

Maloniai kviečia visus dalyvauti "Volungė"

"ATŽALYNAS" TRADICINĖ POPIETĖ

1990 m. gegužės 6, sekmadienį, Toronto lietuvių namų Karaliaus Mindaugo menėje. ŽAIDIMAI jaunimui – 12.30 v.p.p. POPIETĖ ir meninė programa – 3 v.p.p.

PROGRAMOJE: visos "Atžalyno" tautinių šokių grupės, turtinga loterija, kava ir pyragai. (ėjimas – laisva auka.

Visi kviečiami savo dalyvavimui ir aukomis paremti mūsų šokantį bei dainuojantį jaunimą. TĖVŲ KOMITETAS

IŠKILMINGI MOTINOS DIENOS PIETŲ

įvyks 1990 m. gegužės 13, sekmadienį, 1.00 v.p.p. Anapilyje. Įdomią programą atliks jaunimas.

Pietus gamins J. Gurklienė.

Bilietų kainos: suaugusiems – \$13, jaunimui nuo 8-12 m. amžiaus – \$8, vaikams iki 8 m. – nemokamai. Bilietai gaunami sekmadieniais Anapilio parapijos salėje po pamaldų ir pas V. Narušį tel. 277-1128.

Lietuvos kankinių parapijos taryba maloniai kviečia jus atsilankyti ir pagerbti savo motinas

Geriausia įdėti įnašus į RRSP yra dabar – metų pradžioje

— Daugumas įnašus į RRSP sąskaitą įmoka metų gale. Tai buvo geras būdas taip daryti, kol valdžia leido taupytojams uždirbti iki \$1,000 palūkanų per metus, nemokant už jas pajamų mokesčių.

— Dabar valdžia pakeitus įstatymus, pajamų mokesčius reikia mokėti už kiekvieną gautą palūkanų dolerį, tačiau mokesčių nereikia mokėti už palūkanas RRSP (pensijų) plane.

— Apskaičiuota, kad, įnešant per 25 metus kasmet po \$1,000, metų gale į pensijų planą, mokantį 10% palūkanų, santaupos užaugs iki \$57,927. Tačiau įnešant tą pačią sumą tom pačiom sąlygomis metų pradžioje, po 25 metų santaupos bus \$64,967. Didelis skirtumas. Todėl patariame visiems mūsų nariams įnašus į pensijų planą daryti metų pradžioje.

— Įneškite įnašus į RRSP 1990 metų pajamų mokesčiams sumažinti tuoj pat.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas

"TŽ" darbuotojai Vėlykų švenčių proga gavo nemažai sveikinimų iš mielių skaitytųjų. Negalėdami atsiliepti individualiai, visiems reiškiamė nuširdžiausią padėką.

A. a. Antano Rinkūno šviesio fondui \$50 aukojai M. S. Šetkai, prisimindami velionies penkerių metų mirties sukaktį.

A. a. Kipro Bagdonavičiaus atminimui Elena Gureckienė bei sūnūs – Gintaras ir Indris iš Palos Verdes, Kalifornija, vietoje gėlių "Tėviškės žiburiams" atsiuntė \$50 auką.

Lietuvos persitvarkymo sąjūdį sveikina Kanados Lietuvių Bendruomenė: Sveikiname mielus tautiečius geros vilties dieną – Viešpaties Prisikėlimo šventės proga – ir tikimės bendro vaisingo darbo Lietuvos prisikėlimui.

Su pagarba –

Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio seimo taryba

Toronto Maironio mokykla praneša, kad balandžio 21 d. vyks mokytojų suvažiavimas (pamokų nebus). Pamokos prasidės balandžio 28 d.

G. Paulionienė, vedėja

Toronto "Gintaro" 35-mečio "Gražus mūsų jaunimėlis" koncertas įvyks gegužės 12, šeštadienį, Anapilio salėje. Programoje visos gintaričių grupės, veteranai, dainininkės, liaudies instrumentalistai vadovaujami iš Lietuvos atvykusio Vytauto Minkevičiaus. Šokiai grojant "Les & the Music Masters" orkestrui. Loterija su vertingais laimikiais. Šampanas, kava ir pyragai. Veiks šiltnamio bufetas ir baras. Bilietus galima įsigyti parapijose po pamaldų arba pas J. Vingelienę tel. 233-8108 ir G. Šimkienę tel. 766-8844. Tėvų komitetas

• Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS" – atsiųskite dar jų nekaitančių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bel kurio laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronto.

MONTREALQUE

Prie rusų konsulato kovo 31 d. vykusią demonstraciją paminėjo televizija ir radijo stotys, o didžioji spauda įsidėjo plačius aprašymus su nuotraukomis.

"Nepriklausoma Lietuva" 50 metų sukaktuvinių balių rengia balandžio 28 d., 7 v.v., AV parapijos salėje. Meninę programą atliks Toronto "Serenada". Šokių muzika – Jono Šulmistro. Be to, bus gera vakarienis, baras, loterija. Įėjimas – \$12.50.

Danius Juras puikiai pertvarkė AV šventovės garsiaakbių sistemą. Parapija yra labai jam dėkinga.

"Rūtos" klubas birželio 12-15 d.d. organizuoja išvyką pas seselės Putname. Registruoja klubo valdybos nariai iki gegužės 2 d. Kaina – \$140 kanadiškais. Primiimi ir ne klubo nariai.

A.a. Margarita Magdalena Čepaitė Šulmistrinė, 68 m. amžiaus, mirė kovo 26 d. Po pamaldų St. Thomas More šventovėje palaidota kovo 29 d. Notre Dame des Neiges kapinėse. Liūdi sūnus su šeima, du broliai, sesuo ir kiti artimieji.

A.a. Albertas Simijonas, 83 m. amžiaus, mirė kovo 27 d. Po pamaldų AV šventovėje kovo 30 d. palaidotas Notre Dame des Neiges kapinėse. Liūdi žmona, dukta su šeima, brolis Lietuvoje ir kiti giminių.

A.a. Monika Mazeikelytė Šiaučiuolienė, 67 m. amžiaus, mirė balandžio 5 d. Po pamaldų AV šventovėje balandžio 7 d. palaikai palaidoti į šv. Jono lietuvių kapines Mississauga, Ont., ir ten palaidoti balandžio 9 d. Liūdi vyras ir artimieji. B.S.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 PETRAS ADAMONIS
Res.: 256-5355 C.I.B.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS – virš \$26,000,000 REZERVAS – virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus	11 1/2%	Taupymo – special.	7 %
Term. indėlius:		Taupymo – su gyv. dr.	6 1/2%
1 metų	10 1/2%	Taupymo – kasdienines	6 1/4%
180 d. - 364 d.	10 1/4%	Einamos sąsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	10 1/4%	RRIF – RRSP – term.	11 1/4%
60 d. - 119 d.	10 %	RRIF – RRSP – taup.	8 %
30 d. - 59 d.	10 %		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 13 %, asmenines – nuo 13 1/2%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

Nori susirašinėti

Jonavos IV-tosios vidurinės mokyklos mokiniai ir klasės vadovė, lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja, Gražina Boreišaitė. Rašyti jos adresu: Sp. revoliucijos 8-30, Jonava, Lithuania.

Kauno studentas Arentas Keršys, 24 m., norėtų užmegzti draugiškus ryšius. Adresas: Vydūno al. 25a – 101, Kaunas, 233028, Lithuania.

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkoju visiems draugams už taip gražiai surengtą man staigmeną, mano 60-tojo gimtadienio proga, už vertingą dovaną, gėles, nuoširdžius linkėjimus ir puikias vaišes, paruoštas J. A. Vaškevičių namuose. Taip pat A. Gataveckienėi už jautrius sveikinimo žodžius.

Dėkoju dalyviams: I. J. Birštonams, E. A. Bočkams, E. J. Bukšaičiams, A. K. Ivanauskams, J. Ivanauskui, A. I. Gataveckams, A. A. Jurcevičiams, L. Č. Javams, A. J. Kizams, E. A. Lauciams, J. A. Trinklūnams, L. V. Pevevičiams, J. Vingelienei, A. J. Vaškevičiams.

Lieku jums dėkinga – Janė Pakalkienė

D Ė K O J U

Brangūs lietuviai Kanadoje, teko apie 3 mėnesius svečiuotis pas jus. Esu labai dėkingas už nuoširdumą, šilumą ir atvirumą. Dievas jums ir Lietuvai atlygins už jūsų pasiaukojimą, maldas ir darbą. Iškeliauju su geriausiais išpuoliais.

Nuoširdi padėka kunigams, sešelsms. Jų veiklą telaimina Visagalis! Visada būsite mano maldose. Tikiuosi to paties ir iš jūsų. Nuoširdžiai visus pamilau per šį neilgą laiką Kristaus Jėzaus meile. Po prisikėlusio Išganytojo vėliava jauskimes kaip viena šeima.

Su gilia pagarba ir meile – Jūsų kun. Edmundas Atkociūnas-Rokas, OFM

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

PARDUODAMI moteriški tautiniai drabužiai 16-18 dydžio. Skambinti Aušrai tel. 274-5423 Toronto.

LIETUVŲ PARDUODAMI nauji automobiliai "Lada" nuo \$4,600 (kan.). Skambinti tel. (416) 385-3453, Hamiltono.

PAVEIKSLUS iš Lietuvos įremini. Paveikslus, ramioje Wasaga Beach vietoje Bay Colony. Tel. (705) 429-4030.

PARDUODAMAS GERAS NAMAS gražioje, ramioje Wasaga Beach vietoje Bay Colony. Tel. (705) 429-4030.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Noršką (didesnius kiekius pristatui į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronto.

CHRISPOL RENOVATION & PAINTING atlieka visus namų pataisymus, dažymus, dengia stogus asfaltinėmis plytelėmis. Skambinti Kristopui tel. 520-7119 Toronto.

IEŠKAU BUTO nuo rugpjūčio mėnesio. Skambinti R. Radžiutei tel. 739-9413 Toronto.

CATERING

Maistas gaminamas visom progom – vestuvėms, krikštynim, laidotuvėms, parengimam. Skambinkite Vidal Šiaučiuolienei tel. (416) 626-5184.

REIKALINGA MOTERIS prižiūrėti vyresnio amžiaus vyriškį. Butas su maistu ir atlyginimas pagal susitarimą. Tel. 890-2626 arba 767-5505.

DEMESIO. Lietuvoje nebrangiai parduodu 1988 m. 4 cilindrių automobilį. Įvažiuota tik 6,000 mylių. Šios rūšies automobiliai Lietuvoje yra labai mėgiami. Nuosavybės dokumentai yra JAV. Kaina – \$3,500 (amerikietiška). Taip pat parduodu didelį modernišką 6 kambarių mūrinių namų su garažu ir dideliu sodu, prie centrinės gatvės Prienuose arti Nemuno (netoli Kauno). Kas norėtų sau ar savo mylimiems giminiams padaryti didelį malonumą pasinaudokite šia proga. Rašykite "Tėviškės žiburių" adresu, pažymint ant voko "Jonui" arba skambinkite vakarais tel. (716) 856-1782.